

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag	4
1.1. Missie, visie, uitgangspunten en kernwaarden	4
1.1.1. Missie	4
1.1.2. Visie	4
1.1.3. Uitgangspunten	4
1.1.4. Kernwaarden	4
1.2. Programmaverantwoording	5
1.2.1. Programma Bedrijfsvoering gemeenten	5
1.2.2. Programma Belastingen gemeenten	14
1.2.3. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead	16
1.2.4. Bedrag heffing vennootschapsbelasting	18
1.3. Paragrafen	19
1.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	19
1.3.2. Financiering	27
1.3.3. Bedrijfsvoering	30
1.3.4. Wet Open Overheid	37
2. Jaarrekening	38
2.1. Overzicht van balans en toelichting	38
2.1.1. Balans per 31 december 2023	38
2.1.2. Toelichting op de balans	39
2.1.3. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	47
2.2. Overzicht van baten en lasten en toelichting	48
2.2.1. Overzicht van baten en lasten	48
2.2.2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	49
2.2.3. Bijdragen gemeenten	59
2.2.4. Bijdragen derden	60
2.2.5. Incidentele baten en lasten	61
2.2.6. Afwijkingen op investeringsprogramma	63
2.2.7. Informatie Wet normering topinkomens (WNT)	64
2.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	67
3. Bijlagen behorende tot de jaarrekening	68
3.1. Bijlage 1: Rechtmatigheidsverantwoording	68
3.2. Bijlage 2: Taakvelden	70
4. Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening	71
4.1. Bijlage 3: Begrotingsmutaties	71

Voorwoord

Dit zijn de Jaarstukken 2023. U leest hoe De Connectie haar doelen en prestaties heeft gerealiseerd met de hiervoor beschikbare middelen. De jaarstukken vormen samen met de perspectiefbrief, begroting en twee bestuursrapportages onze jaarlijkse beleidscyclus.

2023 was mijn eerste jaar als directeur van De Connectie. Ook in deze rol merk ik hoe collega's zich dag in dag inzetten voor een klantgerichte dienstverlening naar de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden. Samenwerking onderling én met uw gemeente staat hiervoor aan de basis. Daarom bedacht ik samen met het managementteam voor 2023 het motto 'Samen doen we het!'. Dit voorwoord neemt u mee in afgelopen jaar.

Verbeterde samenwerking demand- en supplyorganisatie

De demand- en supplyorganisatie vormt een belangrijk onderdeel van onze regionale samenwerking. In deze structuur zijn gemeentelijke Demandmanagers aanspreekpunt voor één of meerdere onderdelen van de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie. De Supplymanagers zijn teamleiders en ICT Servicemanagers van De Connectie. Voor goede dienstverlening is het belangrijk te weten wat we van elkaar kunnen verwachten. In 2023 zijn we een traject gestart om de samenwerking in dit verband verder te verbeteren. Complimenten aan de gemeenten voor het initiatief en de gezette stappen.

Afhandeling van WOZ-bezwaren

Het belastingjaar 2023 stond in het teken van een ongekeerde landelijke toename van WOZ-bezwaren en reacties. Toch slaagden de collega's van Belastingen erin om de bezwaren binnen de financiële en wettelijke termijn af te handelen. Dit is gelukt omdat de gemeenten op tijd extra middelen beschikbaar stelden, door slimme procesafspraken én de tomeloze inzet van onze medewerkers.

Aan de slag met drie strategische thema's

In 2023 werkte De Connectie onder het motto 'Samen doen we het' aan drie strategische thema's:

- *'Dienstverlening: het gaat om de klant!'* focust op het verbeteren van de samenwerking met uw gemeente. We werkten in 2023 aan een vragenlijst om volgend jaar de klanttevredenheid bij alle collega's van de gemeenten te meten.
- Bij *'De Connectie op orde'* staat kwaliteit van dienstverlening centraal: verder beschrijven, borgen van kwaliteit én meten zijn speerpunten. In 2023 is een eerste project onder dit thema gestart: het opstellen van KPI's om onze dienstverlening objectief te meten.
- *'Jij doet ertoe!'* is er omdat De Connectie een organisatie wil zijn waar huidige en potentiële medewerkers zich gezond, veilig, verbonden en welkom voelen. Duurzame inzetbaarheid, werkplezier en inclusie & diversiteit zijn pijlers. In 2023 bereidden we een medewerkersonderzoek voor.

Aan de hand van de drie thema's ontwikkelt De Connectie steeds verder. Op het gebied van dienstverlening, samenwerking en harmonisatie van systemen en processen. Ik ben trots op de stappen die we hebben gezet en nog gaan maken. Samen doen we het!

Sanne de Kleyn

Directeur De Connectie

1. Jaarverslag

Voor u ligt het jaarverslag over 2023 van De Connectie. In dit jaarverslag komen in hoofdstuk 1.1 de missie en de doelen van De Connectie aan de orde. In hoofdstuk 1.2 wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het, in de begroting 2023, voorgenomen beleid. Dit gebeurt aan de hand van de vastgestelde programma's Bedrijfsvoering gemeenten, Belastingen gemeenten en het overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de heffing van vennootschapsbelasting (Vpb). In hoofdstuk 1.3 komen de, voor De Connectie relevante, verplichte paragrafen aan de orde.

1.1. Missie, visie, uitgangspunten en kernwaarden

1.1.1. Missie

De Connectie maakt het mogelijk dat haar klanten zich volledig kunnen richten op inwoners, bedrijven en toeristen.

1.1.2. Visie

“Met oog voor talent, ontwikkeling en diversiteit bieden wij de beste dienstverlening. We kennen onze klant en zijn een betrouwbare en transparante organisatie.”

1.1.3. Uitgangspunten

De uitgangspunten van de dienstverlening van De Connectie zijn de vijf K's: kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid, kansen en klant.

De Connectie denkt en werkt vanuit de **klant** en zet de klant altijd centraal. De Connectie levert producten en diensten tegen een gezamenlijk afgesproken **kwaliteit**. De Connectie investeert in medewerkers en biedt hen **kansen** zich te ontwikkelen. De Connectie kent de trends en ontwikkelingen, speelt daarop in en vertaalt deze in samenwerking met de klant naar haar bedrijfsvoering. Hierdoor zijn partners in staat om zich volledig te richten op hun inwoners, bedrijven en toeristen. Ze zijn daardoor minder **kwetsbaar**. Door producten en diensten te harmoniseren en te digitaliseren werkt De Connectie efficiënter. Dit leidt ertoe dat de **kosten** voor de partners omlaaggaan.

1.1.4. Kernwaarden

De Connectie ontwikkelt zich naar een flexibele, open en daadkrachtige organisatie die zich makkelijk aanpast aan nieuwe ontwikkelingen. De kernwaarden die hierbij horen, het fundament waar energie en inspiratie uit worden gehaald, zijn:

- Professioneel: service, verantwoordelijk, kennis, kwaliteit, resultaatgericht, dienstverlenend.
- Betrokken: samen, verbindend, nieuwsgierig, werkplezier, omgevingsbewust, energiek, leergierig.
- Integer: duidelijk, betrouwbaar, open, eerlijk, transparant, afspraken nakomen.

1.2. Programmaverantwoording

1.2.1 Programma Bedrijfsvoering gemeenten

Wat hebben we bereikt?

De Connectie wil zich onderscheiden in de dienstverlening aan de aangesloten gemeenten. Daarom willen we ons door blijven ontwikkelen. In dit hoofdstuk volgt wat per onderwerp wat we ons als doel hadden gesteld en wat we hebben bereikt. Ook worden andere mijlpalen in onze dienstverlening genoemd die we onszelf in de MJPB 2023-2026 nog niet als concreet doel gesteld hadden.

Servicegerichte organisatie

Om de missie en visie te realiseren is het allereerst nodig dat de organisatie zich ontwikkelt. In de periode 2020-2024 gaat De Connectie daarom in drie fases die parallel lopen aan het volwassen worden van de organisatie aan de slag, namelijk:

1. De Connectie, een uitvoeringsorganisatie met focus op de basis op orde brengen.
2. De Connectie, een servicegerichte organisatie.
3. De Connectie, dé partner in bedrijfsvoering.

De Connectie wil tenminste een servicegerichte organisatie worden. Dat zijn we wanneer zij in staat is om behoeften, wensen en verwachtingen van klanten te vertalen naar succesvolle producten, diensten en dienstverlening. Klanten merken in deze fase dat er meegedacht en gestuurd wordt op de veranderende behoeften van de klanten. Er wordt gedacht en gehandeld vanuit de klant.

Deze fases overlappen elkaar deels. Waar de ene afdeling nog volop inzet op de basis op orde brengen, draagt de andere afdeling al volledig bij aan een servicegerichte organisatie. Het streven is dat alle afdelingen in 2024 servicegericht zijn. Dit programmaplan richt zich op wat er nodig is om dat niveau van dienstverlening te behalen. Per afdeling verschilt echter welke fase het eindstation is. Het eindstation is afhankelijk van de behoefte van de klant en wordt samen met de gemeenten bepaald.

De afdeling ICT werkt voor een groot deel al servicegericht. De afdeling praat op structurele basis met over o.a. de werkvoorraad en lopende projecten. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op de verwachtingen van de klant. Ook ontstaat er bij de financiële administratie een meer servicegericht team dat meedenkt over de wensen en behoeften van de klanten. Zo zijn er bijvoorbeeld instructiefilmpjes opgenomen voor budgethouders van gemeenten waarin wordt uitgelegd hoe je een verplichting aanmaakt.

Bij andere afdelingen en teams is het bereiken van de doelstelling van een servicegerichte organisatie soms nog wat verder weg. Vaak wordt dit veroorzaakt doordat er nog onvoldoende is geharmoniseerd en gestandaardiseerd of omdat er nog achterstanden zijn in te lopen. Dit heeft tot gevolg dat alle medewerkers nodig zijn om de dagelijkse dienstverlening uit te voeren.

Huisvesting/ Hybride werken

De Connectie is ondersteunend in de keuzes die de gemeenten maken rondom huisvesting en hybride werken. De gemeente Arnhem is gestart met een projectgroep voor het vormgeven van de verbouw van het stadhuis. De Connectie neemt deel aan deze projectgroep. De gemeente Rheden wordt ondersteund in haar tijdelijk huisvesting in aanloop naar de realisatie van een nieuw gemeentehuis. Ook bereidt De Connectie, samen met de gemeente Rheden, de inrichting van en verhuizing naar dit nieuwe gemeentehuis voor. De gemeente Renkum overweegt het huidige gemeentehuis te renoveren. De Connectie denkt mee over de impact van de te maken keuzes voor de dienstverlening.

Tijd- en plaatsonafhankelijk werken is de standaard geworden. Dit heeft ook impact op de wijze waarop De Connectie haar dienstverlening inkoop. In 2022 zijn bijvoorbeeld raamovereenkomsten voor thuiswerkmeubilair en kantoomiddelen met leveranciers gesloten. Hiermee kan worden ingespeeld op de veranderende behoefte van gemeenten. Voor de gemeente Arnhem wordt inmiddels een complete thuiswerkplek gefaciliteerd, met zowel ICT- als facilitaire voorzieningen. De gemeenten Renkum, Rheden en De Connectie zelf moeten hierin nog hun eigen beleidskeuzes maken. De ICT-voorzieningen voor de thuiswerkplek zijn beschikbaar voor alle medewerkers.

Ook het ruimtegebruik op kantoor is veranderd. Overlegruimten zijn aangepast naar hybride overlegruimtes met mogelijkheid om ook op afstand deel te kunnen nemen. Daarnaast zijn er werkplekken vormgegeven binnen de huidige kantooromgeving in de vorm van bel-units en concentratiewerkplekken.

Regionale Informatievisie en -strategie

In de regionale Informatievisie en -strategie zijn de technologische trends op het gebied van informatievoorziening uitgewerkt. De regionale Informatievisie en -strategie wordt herijkt. Deze herijking is noodzakelijk om ook over de komende jaren een goed werkende en op de gemeenten en De Connectie afgestemde informatievoorziening te hebben. Een belangrijk deel van de informatievoorziening vertaalt zich naar ICT-oplossingen die bij en met De Connectie kunnen worden gerealiseerd.

Onderzoeksbureau Berenschot is, in opdracht van de gemeentesecretarissen, gevraagd een onderzoek te doen naar centralisering van het opdrachtgeverschap in de Informatievoorzienings- (IV) keten. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek is besloten om het advies van Berenschot over te nemen. Dit betekent dat in het voorjaar van 2024 een gezamenlijk programma wordt vastgesteld om het opdrachtgeverschap vanuit de gemeenten te verbeteren. Verder moeten de randvoorwaarden die nodig zijn voor goed opdrachtgeverschap op orde worden gebracht. Daarnaast is het programma bedoeld om kansen tot samenwerking beter te benutten en de sturing op de verschillende opgaven te verbeteren.

Cloud computing

Een belangrijke ontwikkeling is de beweging naar Cloud computing. Bij Cloud computing zijn hardware, software en gegevens steeds meer via het internet beschikbaar. De Connectie geeft uitvoering aan de regionale cloudstrategie door, wanneer leveranciers hun applicatie naar de cloud brengen, deze beschikbaar te maken voor onze gebruikers. Dit gebeurt vooral op natuurlijke vervangingsmomenten, bijvoorbeeld als een contract afloopt. Daarnaast wordt een online (cloud-) platform gebouwd om toekomstige bewegingen naar de cloud op een veilige manier plaats te laten vinden, de zogeheten 'Azure Landingszone'. Ook de eigen serverruimtes en datacenters willen we op termijn als dienst gaan afnemen. Dit vergroot onze flexibiliteit en verhoogt de veiligheid en continuïteit. Harmonisatie van de gemeentelijke applicaties blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt, maar is geen doel op zich. De meerwaarde hiervan zal per individuele casus worden beoordeeld.

Wettelijke ontwikkelingen

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Deze wetwijziging raakt ook de wijze van dienstverlening van De Connectie aan de gemeenten. In 2023 wilden wij samen met de gemeenten uitzoeken wat de gevolgen voor onze dienstverlening zijn. In eerste instantie valt te denken aan de dienstverlening op het gebied van basisregistraties. Het team basisregistraties heeft samen met de gemeenten onderzoek gedaan naar de impact op de dienstverlening. De verwachting is dat er geen of minimale wijzigingen zullen zijn ten opzichte van de situatie voor 2024. De gevolgen voor het informatiebeheer, waaronder het archiefbeheer, zijn op dit moment nog niet duidelijk. Samen met de gemeenten en het Gelders Archief is het team DIV in gesprek over wat dit kan betekenen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Algemeen

Ontvlechting dienstverlening aan derden

In de bestuursopdracht is vastgelegd dat er een pas op de plaats wordt gemaakt voor wat betreft de groeiambitie. De Connectie richt zich niet meer op groei door het aantrekken van nieuwe opdrachtgevers/klanten. De ontvlechting en overdracht van de dienstverlening aan de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) vond plaats in 2022. Net als de ODRA heeft ook de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) het stadskantoor verlaten. Ook de gemeente West Maas en Waal zegde in 2022 een deel van de dienstverlening op. Deze dienstverlening is in de loop van 2023 weer aan de gemeente West Maas en Waal overgedragen. De Connectie blijft wel diensten op het gebied van de salarisadministratie uitvoeren voor.

Maat- en meerwerk

Voor maat- en meerwerk ten opzichte van de basisdienstverlening worden maat- en meerwerkovereenkomsten met de gemeenten afgesloten. Het aandeel maat- en meerwerk ten opzichte van de begroting is substantieel (> 10%) en wordt met name door de afdelingen Facilitaire zaken, ICT en Managementsupport geleverd. De financiële effecten van structureel maat- en meerwerk worden verwerkt in het begrotingjaar volgend op het jaar waarin de maat- of meerwerk overeenkomst tot stand is gekomen, i.c. 2024. Hiermee leveren ze, na de effecten van de CAO-stijging, de grootste bijdrage aan de uitbreiding van het kader van De Connectie.

ICT

Werkplekomgeving

In 2022 en in de eerste maanden van 2023 heeft de migratie (overgang) naar de nieuwe geharmoniseerde werkplekomgeving GemICT plaatsgevonden. Dit is een digitale omgeving waar De Connectie en haar klanten in kunnen werken. Na afronding van het project is de aandacht in eerste instantie verlegd naar het beheer van de nieuwe werkplekomgeving. Dit betekent echter niet dat de ontwikkelingen op de digitale werkplek hiermee klaar zijn. Vanaf 2024 gaan we ons richten op het (door-) ontwikkelen van de nieuwe digitale werkplek.

Telefonie

Er is onderzoek gedaan naar de beste manier van werken voor de vaste telefonie. Geconcludeerd is dat Teams de voorkeur heeft. Hierbij wordt de telefooncentrale vervangen door telefonie via Teams voor gemeentelijke klantcontactcentra, de Frontoffice en de 'gewone' eindgebruiker. Telefonie via Teams heeft als voordeel dat we de telefooncentrales kunnen verwijderen en de bestaande, digitale infrastructuur gebruiken. De gemeenten Renkum en Rheden zijn in 2023 overgestapt naar online telefonie, in januari 2024 gevolgd door Arnhem en De Connectie.

Monitoring en Detectie

In 2023 is de aanbesteding voor SOC/SIEM voorbereid. Dit is een monitoring- en detectieomgeving die wordt voorgeschreven door de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). Het project SOC/SIEM is ondergebracht in het programma Basis op Orde informatieveiligheid en privacy om hiermee de samenhang met andere informatieveiligheidscomponenten goed te kunnen borgen. De afronding van het project is hierdoor vertraagd.

Incidentmanagement

Om meer focus op informatieveiligheid te krijgen en sneller op incidenten te kunnen reageren, heeft afdeling ICT hiervoor een virtueel team ingericht. Vooruitlopend op het programma informatiebeveiliging & privacy is er geïnvesteerd in het trainen van medewerkers in informatiebeveiliging (kennis en techniek). Hiermee is vast een fundament gelegd voor de uitvoering van het programma.

Door de ingezette verbeteringen scoort de afdeling ICT hoger op de oplostijd van incidenten. In 2023 werd 94% van de incidenten binnen de gestelde normtijden opgelost, tegen 90% in 2022. De gestelde normtijd is afhankelijk van de prioriteit van incidenten en varieert tussen de 4 uren (P1) en 10 werkdagen (P4).

Documentaire informatievoorziening

Geharmoniseerde archiefoplossing

Een centraal Document Management System - Record Management Application (DMS-RMA) kan in grote mate bijdragen aan geharmoniseerd archiefbeheer (in systemen en processen). De definitiefase¹ van het project DMS-RMA is in 2023 gestart. De projectgroep heeft een voorstel voor een archiefoplossing opgeleverd en hoopt de businesscase in 2024 af te ronden. Aansluitend kan er een aanbesteding worden gestart en een geharmoniseerde archiefoplossing worden geïmplementeerd.

¹ Fase in het project waarin de eisen en wensen aan het projectresultaat worden bepaald

Vervangen zaaksystemen

Naast deze centrale archiefoplossing zijn er in 2023 ook verschillende gemeentelijke trajecten geweest om de zaaksystemen² te vervangen. De gemeenten zijn de eigenaren van de zaaksystemen. Het Arnhemse zaakstelsel is inmiddels succesvol vervangen. Met de implementatie van de nieuwe zaaksystemen voor de gemeenten Rheden en Renkum is een start gemaakt. Vooral nog gaan de gemeenten ervan uit de implementatie in 2024 af te ronden. De huidige zaaksystemen worden namelijk niet meer doorontwikkeld door de leverancier. De keuzes van de gemeenten voor verschillende zaaksystemen leidt tot diversiteit in werkprocessen waarmee het harmonisatiepotentieel op dit punt niet zal worden bereikt.

Basisregistraties

Verbeteren registraties

Voor een goede taxatie beoordeelt de taxateur in hoeverre woningen onderling vergelijkbaar zijn op basis van de geregistreerde objectkenmerken. De belangrijkste (primaire) kenmerken zijn het woningtype, de grootte van de woning, de grondoppervlakte en het bouwjaar maar ook (secundair) hoe goed woningen onderhouden zijn en de locatie van de woning. In 2023 heeft het team gewerkt aan het verbeteren van de primaire objectkenmerken (mutatiesignalering) en de secundaire objectkenmerken. In 2023 heeft team basisregistraties voor de jaren 2020 tot en met 2022 de mutaties op bouwwerken gesignaleerd en verwerkt. De verschillen tussen onze WOZ-administratie en de Landelijke Voorziening WOZ (LV-WOZ) zijn geanalyseerd en grotendeels weggevoerd.

Facilitaire zaken

Wegwerpbekers

Vanaf 1 januari 2024 mogen wegwerpbekers niet meer gebruikt worden. De regionale projectgroep heeft toegewerkt naar een geharmoniseerde oplossing. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt en geïmplementeerd bij Gemeente Rheden en Renkum en De Connectie. Zij kozen voor een herbruikbare beker. De Gemeente Arnhem heeft in 2023 nog geen keuze gemaakt.

Frontoffice

Servicemanagementsysteem

Sinds de start van De Connectie gebruiken we Topdesk als servicemanagementsysteem. Het huidige contract liep af en dat betekent dat er opnieuw aanbesteed moest worden. Dit is inmiddels gebeurd. Topdesk is ook de komende jaren de partij die De Connectie helpt om de dienstverlening verder te verbeteren. Daarbij zijn we overgestapt naar een zogeheten SAAS-oplossing. Grootste voordeel van een SAAS-oplossing is dat gebruikers straks ook buiten de digitale werkomgeving meldingen kunnen indienen. Het nieuwe Topdesk gaat daarnaast ook aan de beheerkant voordelen opleveren, bijvoorbeeld bij het monitoren van meldingen en het rapporteren over doorlooptijden. De migratie van lokaal geïnstalleerde software naar de cloud-versie is succesvol uitgevoerd in het vierde kwartaal van 2023.

² Veel gemeenten werken zaakgericht. Dit betekent dat informatie over dienstverlening aan inwoners in 'zaken' is geordend in een digitaal zaakstelsel

Bezetting op locatie

De Frontoffice is het eerste aanspreekpunt en gezicht als het gaat om de contacten met de klant. Een persoonlijke dienstverlening van hoge kwaliteit is ons uitgangspunt. Daarom doet de Frontoffice er alles aan om als hét centrale en prettige aanspreekpunt voor onze klanten te zijn. Om de klantvraag beter én sneller te kunnen oppakken en de dienstverlening verder te verbeteren, zet de Frontoffice in op het inrichten van efficiënte en met elkaar samenhangende kanalen (click-call-face)³ die elkaar versterken. Om de zichtbaarheid op locatie te verbeteren is de bezetting op de locatie van de drie gemeenten op het afgesproken niveau gebracht.

Administratie & beheer

E-HRM⁴

In 2022 is gezamenlijk door de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden en De Connectie een aanbesteding uitgevoerd voor de vervanging van het e-HRM systeem. Met het nieuwe e-HRM systeem heeft De Connectie een personeels- en salarissysteem dat klaar is voor de toekomst. Om de samenwerking optimaal te benutten is een geharmoniseerde en gestandaardiseerde inrichting een belangrijke randvoorwaarde. In de praktijk blijkt dit lastiger dan verwacht. Ten tijde van de aanbesteding was de intentie om voor het grootste deel van de processen uit te gaan van best practices⁵. In de praktijk is dat niet haalbaar gebleken doordat de wensen en eisen van de gemeenten verder uit elkaar liggen dan verwacht. De scope van het project is daarnaast bijvoorbeeld uitgebreid met de Appical app⁶ en de digitalisering van personeelsdossiers. Gevolg hiervan is dat de implementatie naar verwachting, in plaats van in 2023, pas eind 2024 volledig kan worden afgerond.

Verzekeringenbeheer

Met het programma AAG (Assurantie Applicatie voor Gemeenten) ondersteunt De Connectie het gemeentelijk verzekerings- en schademanagement. In 2023 is onderzocht of de beschikbare managementrapportages binnen AAG kunnen bijdragen aan de verbetering van de managementinformatie. Dit is niet het geval gebleken; de huidige rapportages volstaan. Daarnaast is onderzocht of sommige HR-verzekeringen in beheer kunnen worden gebracht bij het team Verzekeringen. Een deel van deze verzekeringen is inmiddels over naar De Connectie, een ander deel is nog in onderzoek. Ook is uitgezocht of de dienstverlening rondom het verhalen van schade kan worden ondergebracht bij het team Verzekeringen. De uitkomst hiervan was dat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeenten blijft liggen, maar dat hierbij de expertise van De Connectie wordt betrokken.

Fiscaal team

Door voortdurend wijzigende regelgeving speelt fiscaliteit binnen gemeenten een steeds grotere rol. De gesprekken met de gemeenten over het oprichten van een fiscaal team hebben nog geen concrete afspraken opgeleverd. In 2024 gaat De Connectie verder met de gemeenten in gesprek om de klantvraag helder te krijgen.

³ Click-call-face stimuleert klanten hun vraag of verzoek eerst zelf in te dienen via internet (Topdesk). Lukt het op die manier niet, dan vraagt de klant telefonisch om ondersteuning (call). Pas als ook telefonische ondersteuning de vraag niet oplost gaan we over op fysiek contact (face).

⁴ E-HRM staat voor 'Electronic Human Resource Management'. Het is een programma waarmee medewerkers hun personeelszaken regelen.

⁵ Best practices: we kiezen de manier van werken die het meest efficiënt en effectief is. Iedereen gaat werken op die manier.

⁶ Een app voor nieuwe medewerkers

Inkoop & aanbesteding

Capaciteit en planbaarheid

Team Inkoop en Aanbesteding (I&A) wordt al gedurende langere tijd overvraagd, vooral voor het begeleiden van aanbestedingen en het geven van inkoopadvies. Ook kwamen klantvragen voor het begeleiden van aanbestedingen nog te vaak op het laatste moment binnen. Dit resulteerde in wachtlijsten, aanbestedingen die door externe bureaus moesten worden begeleid en aanbestedingen die niet door konden gaan. Het niet (tijdig) opstarten van aanbestedingen brengt rechtmatigheidsrisico's met zich mee. Er is ook te weinig tijd om te werken aan de benodigde inhaalslag op het contractbeheer. Wanneer het contractbeheer op orde is, helpt dit bij planbaarheid van aanbestedingen.

Informatiepagina

Het team I&A heeft in 2023 een informatiepagina voor de klantorganisaties ontworpen. Op deze pagina is informatie te vinden over aanbesteden en aanbestedingsprocedures, het geldende inkoopbeleid en de inkoopvoorwaarden. Ook is er informatie te vinden over het betalingsproces en verplichtingen. De informatie op deze pagina draagt bij aan het inkoopbewustzijn bij de klantorganisaties.

Management Support

De ondersteuning van Management Support neemt in aard en omvang toe. Een aanzienlijk gedeelte van dit meerwerk wordt afgenomen door de gemeente Arnhem. Dit is het gevolg van het besluit van de gemeente Arnhem om de secretariële ondersteuning intern anders te organiseren, waarbij een uitbreiding van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden. Zo wordt de gemeente Arnhem nu ook ondersteund bij de afhandeling van WOO⁷-verzoeken. De wijzigingen in de dienstverlening zijn in kaart gebracht en doorgevoerd.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	40.131	2.952	43.084	50.427	-7.343
Baten	-316	218	-98	-7.135	7.038
Saldo	39.816	3.170	42.986	43.291	-305
Toevoegingen aan reserves	-	193	193	193	-0
Onttrekkingen aan reserves	-	-75	-75	-75	0
Saldo na reserves	39.816	3.289	43.104	43.410	-305

De hogere lasten hebben verschillende oorzaken. Hogere personeelslasten worden veroorzaakt door inhuur op vacatureruimte of voor het opvangen van het ziekteverzuim. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt om de voorziening voor bovenwettelijk verlof aan te vullen.

⁷ Wet Open Overheid. Met een Woo-verzoek vragen inwoners de gemeente om documenten over een bepaald onderwerp openbaar te maken.

Er zijn kosten gemaakt om maat- en meerwerk te kunnen leveren, vooral op het gebied van facilitaire dienstverlening, managementsupport en ICT. Hier staan opbrengsten tegenover. Een bijzonderheid daarin is de dienstverlening voor de tijdelijke huisvesting van de gemeente Rheden. Door de sloop van het oude gemeentehuis en de huisvesting van de gemeente Rheden op tijdelijke locaties zijn per saldo meer kosten gemaakt. De afspraak met de gemeente Rheden is om de begroting voor deze tijdelijke situatie niet aan te passen. In plaats daarvan verrekenen we de meer- en minderkosten via de exploitatie met elkaar.

Op een aantal materiële budgetten waren de kosten lager dan begroot. Voor o.a. de postvoorziening, repro en de koffievoorzieningen geldt dat dit komt doordat er meer thuisgewerkt wordt. Doordat het investeringsniveau in 2023 per saldo wat achterloopt bij de begroting kan ook een deel van het bijbehorende kapitaalslastenbudget incidenteel vrijvallen. Dit geldt ook voor de licentielasten; voor diverse applicaties worden er incidenteel minder lasten gerealiseerd dan begroot, bijvoorbeeld doordat aanbestedingen of projecten voor nieuwe applicaties vertraging hebben opgelopen.

Het project E-HRM heeft vertraging opgelopen en de scope van het project is uitgebreid. In dit geval heeft dit geleid tot meerkosten. Het OGO heeft hier een besluit over genomen. De vertraging is opgelopen doordat harmoniseren meer tijd kost dan verwacht. Ten tijde van de aanbesteding was de intentie om voor het grootste deel van de processen uit te gaan van best practices. In de praktijk is dat niet haalbaar gebleken doordat de eisen en wensen van de gemeenten verder uit elkaar liggen dan verwacht.

Het project SOC/SIEM is ondergebracht in het programma Basis op Orde informatieveiligheid en privacy om hiermee de samenhang met andere informatieveiligheidscomponenten goed te kunnen borgen. De afronding van het project is hierdoor vertraagd. Hierdoor waren de hiervoor beschikbare structurele middelen in 2023 incidenteel niet nodig.

Op de baten zien we behalve de extra opbrengsten uit maat- en meerwerk een voordeel op uitkeringen en detacheringen. Bij uitkeringen komt dit doordat er hogere opbrengsten worden gerealiseerd uit WAO- en ziektegelden en WGA-uitkeringen volgend uit re-integratietrajecten. Bij detacheringen door aanvullende opbrengsten uit afgesloten detacheringsovereenkomsten met gemeenten en derden.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van wijzigingen in de BBV maken beleidsindicatoren verplicht deel uit van begroting en verantwoording. Hiermee wordt het beter mogelijk om de prestaties van gemeenten onderling met elkaar te vergelijken. Het merendeel van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het Overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

1.2.2 Programma Belastingen gemeenten

Wat hebben we bereikt?

Binnen dit programma is het de doelstelling om voor de deelnemende gemeenten een zo volledig mogelijke gewenste belastingopbrengst te realiseren met een optimale dienstverlening en tegen zo laag mogelijke kosten. Dit geldt ook voor de uitvoering van nieuwe belastingsoorten.

Het jaar 2023 stond in het teken van een enorme toename van bezwaren en reacties op de WOZ-waarden. De afhandeling van de bezwaren is goed verlopen. Het is gelukt het overgrote deel van de bezwaren tijdig van een uitspraak te voorzien.

De Communicatie richting inwoners is verbeterd. De standaardbrieven voor invordering en kwijtschelding zijn herschreven en herzien op B1-niveau. Voor de uitleg van de WOZ-waarden aan inwoners is een zogeheten verantwoordingsdocument opgesteld.

Het doel was om in 2023 een controleraamwerk in gebruik te nemen waarmee de opzet en het bestaan van de interne beheersing onafhankelijk en objectief kan worden aangetoond. Deze doelstelling is in 2023 nog niet bereikt.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bezwaarafhandeling

De stijging van het aantal WOZ-bezwaren wordt veroorzaakt door de toename van het aantal No Cure No Pay bureaus en het verdienmodel dat zij hanteren⁸. De afhandeling van de bezwaren is goed verlopen. Het is gelukt het overgrote deel van de bezwaren tijdig van een uitspraak te voorzien. Het heeft geholpen dat de gemeenten hiervoor op tijd extra middelen beschikbaar hebben gemaakt. Niet al deze middelen zijn nodig geweest. Eén van de voornaamste oorzaken hiervan is dat er procesafspraken zijn gemaakt met de grotere bureaus. Dat heeft geleid tot een doelmatiger proces met een beperktere capaciteitsvraag en een gemiddeld lagere kostenvergoeding per bezwaar. Daarnaast is er minder personele inzet gepleegd. De oorzaak hiervan is dat het lastig is gebleken om personeel uit de markt te halen. Dit omdat elke gemeente dezelfde opgave heeft en extra personele inzet nodig heeft.

Servicegerichte organisatie

Ondanks de uitdaging van de bezwaarafhandeling is De Connectie er in geslaagd stappen te zetten in de verbetering van dienstverlening aan inwoners. Samen met gemeenten is aandacht gegeven aan communicatie en servicegerichtheid. De standaardbrieven voor invordering en kwijtschelding zijn herschreven en herzien op B1-niveau. Voor de uitleg van de WOZ-waarden aan inwoners is een zogeheten verantwoordingsdocument opgesteld. Dit is een onderbouwing van de wijze waarop de WOZ-waarde is bepaald. Het waarderingsproces transparant maken en hier laagdrempelig en interactief over communiceren, kan de acceptie van de WOZ-waarde bevorderen.

⁸ No Cure No Pay-bureaus bieden inwoners gratis hun diensten aan om namens de inwoner bezwaar te maken tegen de WOZ-beschikking. De bureaus verdienen aan de vergoeding die gemeenten moeten betalen voor de proceskosten.

In 2023 is een nieuwe taxatiemodule binnen de belastingapplicatie aangeschaft. Door implementatie van de nieuwe module per januari 2024 zal de dienstverlening aan inwoners en andere belastingplichtigen verder verbeteren. We zijn daardoor bijvoorbeeld in staat 'voormeldingen' aan te bieden. Inwoners worden dan per brief uitgenodigd om te reageren op de geregistreerde woningkenmerken in een gebruiksvriendelijke digitale omgeving. Via de digitale belastingbalie kunnen inwoners gemakkelijk een betalingsregeling vragen.

Controle en verantwoording

Het doel was om in 2023 een controleraamwerk in gebruik te nemen waarmee de opzet en het bestaan van de interne beheersing onafhankelijk en objectief kan worden aangetoond. Deze doelstelling is in 2023 nog niet bereikt. Wel is gewerkt aan het opstellen van dit controleraamwerk. De verwachting is dat hier in 2024 een eerste externe audit op kan worden uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	3.624	2.524	6.149	4.921	1.228
Baten	-268	-2.045	-2.313	-2.484	171
Saldo	3.357	479	3.836	2.436	1.399
Toevoegingen aan reserves	-	12	12	1.159	-1.147
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	3.357	492	3.848	3.596	252

Bij Belastingen is de vacatureruimte licht afgenomen ten opzichte van vorig jaar. In vacatureruimte wordt voorzien door in te huren. Ook in dit programma zijn de effecten terug te zien van de aanvullende toevoeging aan de verlofvoorziening.

In 2023 heeft het bestuur incidenteel extra middelen toegekend voor de proceskostenvergoedingen en de personele inzet op bezwaarafhandeling als gevolg van de stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waardebepalingen. Niet al deze middelen bleken nodig in 2023. Voor de niet-bestede middelen heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. Aanleiding hiervoor is dat naar verwachting het aantal bezwaren nog steeds hoog uit zal vallen en de daaraan gerelateerde kosten in elk geval ook in 2024 niet binnen de huidige budgetten zullen passen. Met deze toevoeging kan worden voorkomen dat er begin 2024 opnieuw middelen van de gemeenten gevraagd zullen moeten worden.

De hogere opbrengsten worden veroorzaakt door de toegenomen inkomsten uit dwanginvordering. De inkomsten uit dwanginvordering betreffen feitelijk de meeropbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen opgelegd door de afdeling Belastingen. Deze bedragen worden, samen met de belastingeninkomsten zelf, via de gemeenten geïnd en aan het einde van het jaar verrekend.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van wijzigingen in de BBV maken beleidsindicatoren verplicht deel uit van begroting en verantwoording. Hiermee wordt het beter mogelijk om de prestaties van gemeenten onderling met elkaar te vergelijken. Het merendeel van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het Overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

1.2.3 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de reguliere bijdragen voor de dienstverlening van De Connectie, zonder een specifieke bestemming. De geraamde kosten van de overhead betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces. Hiervan is het volgende overzicht te geven:

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	5.744	-1.406	4.339	2.640	1.699
Baten	-49.087	-1.276	-50.362	-50.557	194
Saldo	-43.342	-2.681	-46.024	-47.917	1.893
Toevoegingen aan reserves	149	-	149	359	-210
Onttrekkingen aan reserves	-	-1.099	-1.099	-1.394	296
Saldo na reserves	-43.193	-3.780	-46.973	-48.952	1.979

Algemene dekkingsmiddelen

Naast de reguliere bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten, worden ook opbrengsten van derden onder de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Het karakter van deze opbrengsten is niet anders dan de reguliere bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten, namelijk als dekkingsmiddel voor de reguliere dienstverlening.

Lagere lasten op dit programma worden deels verklaard door het vrijvallen van een aantal stelposten. In de begroting van De Connectie is bijvoorbeeld een stelpost opgenomen voor toekomstige kapitaalslasten van uitgestelde investeringen. Deze stelpost valt voor een groot deel incidenteel vrij ten gunste van het resultaat. Ook is een deel van de compensatie van de gemeenten voor (autonome) prijsontwikkelingen centraal als stelpost begroot. In 2023 is deze stelpost niet nodig geweest en valt hiermee eveneens incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

Diverse projecten op het gebied van informatieveiligheid en privacy zijn vertraagd. Belangrijkste oorzaak hiervan is dat een aantal van deze projecten zijn ondergebracht bij het programma Informatieveiligheid en privacy. Dit programma is eind 2023 gestart en de uitvoering zal de komende jaren plaatsvinden. In 2023 heeft het bestuur besloten om de niet bestede, incidenteel toegekende, budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve informatieveiligheid. Het gaat hierbij om de budgetten voor Wachtwoordgebruik en veilig mailen, het project Basis op orde Informatieveiligheid en het Privacy Managementsysteem.

De hogere opbrengsten worden vooral verklaard door een voordeel op de renteopbrengsten op de lopende rekeningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG vergoedt dagrente die aansluit bij de dagrente van de Europese Centrale Bank (ECB) en is hiermee moeilijk te voorspellen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand wordt inzicht gegeven in de beleidsindicatoren van De Connectie conform BBV vereisten. Dit biedt de mogelijkheid voor een betere onderlinge vergelijkbaarheid van prestaties van gemeenten. De meeste van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

	Eenheid	Begroting	Jaarrekening	Bron
Beleidsindicatoren				
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	1,46	1,51	Eigen gegevens
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	1,33	1,36	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 207,06	€ 221,02	Begroting/ Jaarrekening
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom inclusief inhuur	3,4%	25,3%	Begroting/ Jaarrekening
Overhead	% van de totale lasten	86,8%	85,6%	Begroting/ Jaarrekening

Formatie

Het betreft hier de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari (begroting) en 31 december (jaarrekening), dus niet om de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Eén FTE is gelijk aan een 36-urige werkweek. De formatie per 1000 inwoners is licht toegenomen in 2023. Dit wordt verklaard door uitbreiding van de formatie bij De Connectie.

Bezetting

De indicator gaat over het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane omvang van de formatie. De werkelijke bezetting nam eveneens licht toe in 2023.

Apparaatskosten

Dit zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen) en materieel voor de uitvoering van organisatorische taken. De kosten per inwoner vallen hoger uit doordat de lasten in de jaarrekening hoger zijn dan in de begroting. Voor het overgrote deel wordt dit verklaard door maat- en meerwerk.

Externe inhuur

Dit betreft de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De Connectie heeft vrijwel geen inhuur in de begroting opgenomen. In de jaarrekening is de daadwerkelijke inhuurlast hoger. Deze hogere lasten hebben verschillende oorzaken. Er werd waar nodig ingehuurd op vacatureruimte, voor het opvangen van het ziekteverzuim, het realiseren van projecten en het leveren van maat- en meerwerk. De behoefte aan projectmatige ondersteuning en aan maat- en meerwerk ontstaat gedurende het jaar en is hierdoor moeilijk te begroten.

Overhead

Onder overhead wordt verstaan, alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor De Connectie zijn dit vrijwel alle kosten. De kosten voor de Belastingdienstverlening vormen de enige belangrijke uitzondering. Deze vallen onder een ander taakveld. Het percentage overhead in de jaarrekening is iets lager dan in de begroting. Dit kan worden verklaard doordat het totaal aan lasten hoger is dan begroot.

1.2.4 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, indien aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op de winst die wordt bereikt door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer er winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vpb betaald worden.

De Belastingdienst heeft geconcludeerd dat De Connectie voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd. Gezien het beperkte fiscale belang en om praktische redenen (administratieve last) heeft de Belastingdienst besloten om De Connectie geen aangiftebiljet vennootschapsbelasting toe te zenden.

Wanneer de werkzaamheden voor derden aanzienlijk gaan toenemen of aanzienlijke winsten zouden gaan opleveren, is De Connectie verzocht opnieuw contact te zoeken met de Belastingdienst. Hier is in 2023 geen sprake van geweest. Het aandeel van werkzaamheden voor derden neemt af.

1.3. Paragrafen

1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het doel van het weerstandsvermogen is het bepalen of tegenvallers die zich kunnen voordoen opgevangen kunnen worden zonder dat de normale bedrijfsgang daardoor wordt verstoord. Hiervoor is het van belang dat er periodiek een inventarisatie plaatsvindt van risico's die zich kunnen voordoen. Omdat De Connectie maar zeer beperkt beschikking heeft over eigen weerstandscapaciteit, vooral omdat er geen algemene reserve gevormd wordt, is het des te meer van belang om het risicoprofiel zorgvuldig op te stellen. Want, wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen moeten de gemeenten hiervoor worden aangesproken. Verwacht wordt dat zij hier (pro rata) weerstandscapaciteit voor organiseren.

De Connectie volgt de principes van het risico-gestuurd werken. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat beheersmaatregelen worden genomen om de risico's te beheersen. De Connectie blijft het risicomanagement ontwikkelen door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en door werking van de genomen beheersmaatregelen te evalueren. Dit gebeurt vanuit zowel het perspectief van onze organisatiedoelstellingen als doelstellingen vanuit bijvoorbeeld het perspectief van informatieveiligheid en businesscontinuïteit.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van De Connectie bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om onverwachte uitgaven (tegevallers) te dekken. Mogelijke onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn de Algemene reserve, de aan specifieke risico's verbonden bestemmingsreserves, het resultaat over het boekjaar en de post onvoorzien.

In de onderstaande tabel is de begrote weerstandscapaciteit (per jaar) in beeld gebracht.

	Begroting	Jaarrekening	Meerjarenraming			
	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x 1.000 euro						
Weerstandscapaciteit						
Algemene Reserve	-174	-174	-	-	-	-
Saldo exploitatie	21	1.947	21	21	21	21
Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen	662	662	662	662	662	662
Totaal	510	2.435	683	683	684	684

De Connectie heeft voornamelijk niet de beschikking over een eigen (positieve) algemene reserve waarmee algemene risico's kunnen worden opvangen. Het resultaat over het boekjaar 2023 bedraagt € 1,9 mln. voordelig voor bestemming. De Connectie heeft nog wel beschikking over een bestemmingsreserve voor prijsontwikkelingen. Deze maakt deel uit van de weerstandscapaciteit aangezien deze aan een specifiek risico is verbonden.

De saldi van de overige bestemmingsreserves zijn niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Deze saldi zijn namelijk niet bestemd voor het afdekken van algemene of specifieke risico's, maar voor kosten die samenhangen met een specifieke opgave.

Inventarisatie risico's

Hieronder volgt het risicoprofiel van De Connectie. Hierin zijn alleen risico's meegenomen met financiële gevolgen. Risico's die zijn afgedekt door een voorziening of verzekering zijn niet meegenomen in deze inventarisatie. Dit geldt ook voor begrotingsrisico's. In de eerste bestuursrapportage 2023 is het risicoprofiel geactualiseerd. In onderstaande tabel staan de belangrijkste risico's met een financiële gevolgen, afgezet tegen de risicoscore uit de eerste bestuursrapportage 2023.

Nr.	Risico/ gebeurtenis	Kans	Impact	Risicoscore	
				B-rap 1 2023	JR 2023
1.	Onvolledig benutten van het harmonisatiepotentieel.	Groot	Groot	€ 525.000	€ 525.000
2.	Achterstanden in de kwaliteit van de overgekomen dienstverlening.	Gemiddeld	Gemiddeld	€ 187.500	€ 187.500
3.	De Connectie is afhankelijk van (duurdere) inhuur voor het continueren van de dienstverlening.	Groot	Groot	€ 525.000	€ 525.000
4.	Onvoldoende beschikking over ontwikkelcapaciteit.	Zeer groot	Groot	€ 750.000	€ 675.000
5.	Ontwikkeling demand- supplyorganisatie.	Groot	Gemiddeld	€ 375.000	€ 375.000
6.	Het ontbreken van collectief opdrachtgeversschap vanuit de gemeenten.	Groot	Groot	€ 525.000	€ 525.000
7.	Totdat interventies in ICT geëffectueerd zijn, zijn de continuïteitsrisico's groot.	Groot	Groot	€ 525.000	€ 525.000
8.	Extra kosten door het hoge aantal inkomende (No Cure No Pay) bezwaren.	nvt	nvt	€ 1.050.000	€ 0
9.	Kosten door ontvlechting dienstverlening derden.	Groot	Klein	€ 187.500	€ 122.500
10.	Toenemende dreiging op het gebied van Informatie-veiligheid en privacy. Ketenverantwoordelijkheid moet worden gepakt.	Gemiddeld	Zeer groot	€ 750.000	€ 750.000
11.	Door de hoge inflatie van de afgelopen jaren kunnen aflopende contracten ineens veel duurder worden.	Groot	Groot	€ 0	€ 525.000
Totaal				5.400.000	4.735.000

De risicoscore is tot stand gekomen door de kans en impact van het risico met elkaar in verband te brengen. Hiervoor zijn de kansen en risico's onderverdeeld in de volgende categorieën:

Kans			Impact		
Categorie	Klasse	Gemiddeld	Categorie	Klasse	Gemiddeld
zeer klein	0 - 20%	10 %	zeer klein	€ 0 - € 100.000	€ 50.000
klein	20 - 40%	30 %	Klein	€ 100.000 - € 250.000	€ 175.000
gemiddeld	40 - 60%	50 %	gemiddeld	€ 250.000 - € 500.000	€ 375.000
groot	60 - 80%	70 %	groot	€ 500.000 - € 1.000.000	€ 750.000
zeer groot	80 - 100%	90 %	zeer groot	> € 1.000.000	€ 1.500.000

Ontwikkeling risicoprofiel

Het risicoprofiel is gedaald met € 665.000 ten opzichte van de eerste bestuursrapportage 2023. De belangrijkste reden voor de afname van het risicoprofiel is het afdekken van de opgave op de bezwaarafhandeling door middel van een, hiervoor door het bestuur ingestelde, bestemmingsreserve. Daarom is de risicoscore voor deze opgave op nihil gesteld. Ook van invloed is het toevoegen van het risico op prijsstijgingen bij aflopende contracten. Dit risico wordt afgedekt met de bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen. Om een juist inzicht te geven van het weerstandsvermogen is dit risico alsnog opgenomen in het risicoprofiel.

1. Onbenut harmonisatiepotentieel

Sinds de vorming van De Connectie is de harmonisatie, standaardisatie en digitalisering van werkprocessen in volle gang. Voor een belangrijk deel is de harmonisatie, standaardisatie en digitalisering ook klaar (zoals het financieel systeem en het belastingpakket). Het harmoniseren en standaardiseren van de dienstverlening is belangrijk om de -financiële en inhoudelijke- doelstellingen van De Connectie te behalen. Het risico bestaat dat lokale vraagstukken en de lokale politiek boven deze doelen komen te staan. Als de wil van de gemeenten om over te gaan tot verdere harmonisatie en standaardisatie, zoals bijvoorbeeld in het applicatielandschap, het opstellen van gezamenlijke opdrachten, of het volgen van het standaardproces aanwezig is en blijft, verwachten we de komende jaren verdere stappen te zetten.

De centralisering van het opdrachtgeverschap in de informatievoorzieningsketen kan helpen bij het verder benutten van het harmonisatiepotentieel. In 2024 wordt door de gemeenten een gezamenlijk programma vastgesteld om het opdrachtgeverschap vanuit de gemeenten te verbeteren. Het programma geeft de mogelijkheid kansen tot samenwerking beter te benutten en de sturing op de verschillende opgaven te verbeteren. Daarmee kan het programma bijdragen aan het beheersen van dit risico.

2. Achterstanden in de kwaliteit

Op verschillende vakgebieden moesten er achterstanden worden ingehaald op de, aan De Connectie overgedragen, dienstverlening. De afgelopen jaren is ingelopen op deze achterstanden en kon het risico naar beneden worden bijgesteld. Het risico dat nu nog resteert is ontstaan doordat als gevolg van de inzet en tijd die inlopen op de overgedragen achterstanden kostte, we nu op sommige vakgebieden achterlopen bij de huidige ontwikkelingen.

3. Afhankelijkheid van inhuur

Ondanks de aandacht voor strategische personeelsplanning blijft inhuur nodig voor het uitvoeren van projecten, maat- en meerwerk, op vacatures waarvoor geen vaste invulling te vinden is en voor vervanging bij ziekte. Er is steeds minder personeel te vinden op de arbeidsmarkt. Daardoor is het moeilijk om vacatures in te vullen of tijdelijke krachten aan te trekken. Ook zien we dat de tarieven voor inhuur steeds verder groeien. Hierdoor kiezen potentiële nieuwe werknemers steeds vaker voor andere organisaties. Dit heeft tot gevolg dat er hogere kosten gemaakt worden dan wanneer een functie vast wordt ingevuld. Ook moet er vaker kennis overgedragen worden en verdwijnt opgebouwde kennis vaker en sneller uit de organisatie.

Regionale samenwerking op het gebied van hoe we de arbeidsmarkt benaderen en het zoeken naar nieuw personeel (recruitment) kan hierin een oplossing bieden. Hierin werken we samen met Arnhem. Ook heeft de Connectie sinds begin 2024 een recruiter in dienst. Als deze maatregelen succesvol gaan zijn kan dit risico naar beneden worden bijgesteld. Omdat de effecten hiervan nu nog niet zichtbaar zijn, blijft het risico nu nog op hetzelfde niveau.

4. Onvoldoende ontwikkelcapaciteit

De meeste aandacht van De Connectie ligt op het zijn en worden van dé partner in bedrijfsvoering voor de gemeenten-eigenaren. Om dat doel te bereiken is ontwikkelcapaciteit nog steeds cruciaal. Verdere ontwikkeling is ook nodig door steeds veranderende wet- en regelgeving en toenemende eisen van onze klanten en opdrachtgevers. Dit betekent dat de behoefte aan ontwikkelcapaciteit alleen maar toeneemt om te kunnen anticiperen op deze ontwikkelingen. Daarbij geldt voor dit risico ook dat de krapte op de arbeidsmarkt ervoor zorgt dat het lastig is om extra ontwikkelcapaciteit aan te trekken. Ook het inhuren van personeel met de juiste kennis en vaardigheden om deze slag te kunnen maken is niet altijd mogelijk.

5. Ontwikkeling demand- supplyorganisatie

De aanwezigheid van een goed werkende demand- supplyorganisatie is erg belangrijk voor de kwaliteit van de dienstverlening van De Connectie. Het demand- en supplymanagement is het instrument dat zorgdraagt voor de overdracht van vragen en wensen en de naleving van de gemaakte afspraken tussen de vragende organisatie (demand) en de leverende organisatie (supply). Er is destijds een werkgroep opgericht met als opdracht om een voorstel te doen voor een nieuwe inhoudelijke invulling en structuur van de demand- supplyorganisatie. Deze werkgroep heeft geleid tot een nieuwe impuls aan de demand- en supplyorganisatie.

Een risico is echter nog steeds de bemensing hiervan. In de praktijk blijken niet alle plekken continu ingevuld te zijn en hebben medewerkers niet altijd voldoende tijd om hun rol in de demand-supplyorganisatie goed op te kunnen pakken. Daarnaast zien we dat wanneer medewerkers met een rol in de demand- en supplyorganisatie vertrekken, er kennis wegvalt en dat de continuïteit hiermee onder druk komt te staan.

De bestaande demand- supplyorganisatie is gericht op het operationele niveau en hiermee op de beheersing van de kwaliteit van de afgesproken dienstverlening in de producten- en dienstencatalogus. Niettemin wordt deze organisatie ook steeds meer aangesproken met verzoeken van meer tactisch en strategisch niveau. Hier lijkt de opzet van de huidige demand- supplyorganisatie nog onvoldoende op te zijn toegerust. Vooral nog is het risico op het huidige niveau gehouden.

6. Onvoldoende collectief opdrachtgeverschap

Er is nog steeds behoefte aan meer proactieve strategische en tactische sturing vanuit het collectief opdrachtgeverschap van de gemeenten. Dit is een lastige opgave gebleken, ondanks de inspanningen die zijn geleverd om hier verbetering in aan te brengen. Berenschot onderzocht de mogelijke inrichtingsvarianten voor centraal opdrachtgeverschap binnen de IV-keten. In het voorjaar van 2024 wordt een gezamenlijk programma vastgesteld om het opdrachtgeverschap vanuit de gemeenten te verbeteren. Tot het moment dat de effecten van dit programma zichtbaar zijn, wordt het risico op het huidige niveau gehouden.

7. ICT continuïteitsrisico's

De continuïteitsrisico's binnen de ICT-omgeving waren groot, zo is gebleken uit diverse onafhankelijke onderzoeken. Vanaf 2019 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om de benodigde acties uit te voeren. Het uitvoeren van dergelijke verbeteracties kost tijd. De verwachting is dat naarmate de ingezette projecten worden afgerond en maatregelen zijn genomen, het risico zal afnemen. Maar, als gevolg van de toenemende digitale afhankelijkheid en complexiteit van het digitale landschap zullen de hieraan verbonden risico's continu mee moeten worden gewogen. Eind 2023 is samen met de gemeente Arnhem het programma IB&P (informatiebeveiliging en privacy) gestart. Binnen dit programma gaat aandacht uit naar het (systematisch) beheersen van continuïteitsrisico's.

8. Toename WOZ-bezwaren

Al een aantal jaren zien we landelijk een stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waarde. Deze stijging kwam door de toename van het aantal No Cure No Pay (NCNP) bureaus en het verdienmodel dat zij hanteren. Eind 2023 is de wet- en regelgeving aangepast. De vergoeding voor bezwaren wordt met ingang van 2024 verlaagd en niet aan de gemachtigde (het NCNP-bureau) uitbetaald maar aan de eigenaar zelf. Door deze ontwikkeling verwachten we minder bezwaren via NCNP-bureaus. Van inwoners zelf verwachten we juist meer bezwaren. Voor de afhandeling van de WOZ-bezwaren in 2024 heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. Gezien de specifieke opgave waarvoor deze is bedoeld, maakt zowel de bestemmingsreserve als het risico geen deel (meer) uit van de berekening van het weerstandsvermogen.

9. Ontvlechting dienstverlening derden

In de bestuursopdracht is vastgelegd dat er een pas op de plaats wordt gemaakt voor wat betreft de groeiambitie. De Connectie richt zich niet meer op groei door het aantrekken van nieuwe opdrachtgevers/klanten. De groeiambitie van De Connectie is meer gericht op het verbeteren van de kwaliteit. Met andere woorden: in eerste instantie gericht op de ontwikkeling naar een servicegerichte organisatie, aansluitend op de visie op dienstverlening van de gemeenten-eigenaren. Het opgenomen risico betreft de extra kosten die mogelijke verdere ontvlechting van derden met zich mee kan brengen. In 2022 is het ontvlechtingstraject met de ODRA afgerond. Andere ontvlechtingstrajecten lopen op dit moment nog. Hiermee geven we gevolg aan de bestuursopdracht. Zodra deze trajecten zijn afgerond kan dit risico verder naar beneden worden bijgesteld.

10. Toenemende dreiging Informatie-veiligheid en privacy

De dreiging op het gebied van informatiebeveiliging en privacy neemt toe. De ervaring uit incidenten bij andere organisaties leert dat de gevolgen groot zijn. Ook kan de financiële afwikkeling van schade soms moeizaam verlopen. Dit leidt tot risico's ten aanzien van het herstel van vitale processen. De Connectie stuurt erop het risico op cyberincidenten zo laag mogelijk te houden door, waar mogelijk samen met onze ketenpartners, blijvend te investeren in informatieveiligheid. Eind 2023 is De Connectie samen met de gemeente Arnhem gestart met het programma Informatiebeveiliging & Privacy. In dit programma is uitgebreid aandacht voor het beheersen van dit soort risico's. De VNG adviseert gemeenten om een stroppenpot voor cyber/ informatieveiligheid-incidenten aan te houden. Op dit moment is regionaal nog niet besloten tot het aanleggen hiervan. Totdat er een besluit genomen is zal De Connectie dit risico zichtbaar maken in het risicoprofiel.

11. Risico Prijsstijgingen

De afgelopen jaren, en vooral in 2022, was de inflatie hoog. Dat heeft geleid tot substantiële prijsverhogingen. Omdat De Connectie veel werkt met langjarige contracten zijn de meerkosten nog niet overal merkbaar. Wanneer deze contracten aflopen is de verwachting dat de nieuw af te sluiten contracten behoorlijk in prijs omhoog gaan. Voor het opvangen van dit risico is een bestemmingsreserve gevormd. Deze reserve maakt onderdeel uit van onze weerstandscapaciteit.

Frauderisico's

Een organisatie loopt altijd het risico op frauduleuze handelingen door medewerkers of bestuurders. De Connectie is hier geen uitzondering in. Bij de jaarlijkse risicoactualisatie worden frauderisico's ook meegenomen. Het is belangrijk om beheersmaatregelen te nemen. Dit is op diverse manieren gedaan. Zo is de administratieve organisatie zo ingericht dat frauderisico's beheerst worden. Denk hierbij aan het waar nodig gebruiken van een vier-ogen principe en functiescheiding.

Bij het opstellen van de budgethoudersregeling en mandaatregeling is ook rekening gehouden met frauderisico. In de personeelsregeling is aandacht voor wat De Connectie verstaat onder integer en ethisch werken. Er is een meldpunt en er zijn vertrouwenspersonen als er misstanden vermoed worden. Ook in de ISAE3402 is er aandacht voor het voorkomen van fraude. Onze processen die zorgen voor logische en fysieke toegangsbeveiliging worden meegenomen in de controle. Door al deze beheersmaatregelen schatten wij de kans op en gevolgen van fraudeleuze handelingen op zeer klein.

Gevolgen

Voor genoemde risico's hebben tot gevolg dat:

1. De organisatiedoelstellingen van De Connectie onder druk staan;
2. Belangrijk potentieel van de samenwerking onbenut blijft.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen drukt de mate uit waarin de organisatie in staat is om met de beschikbare risicodekking (weerstandscapaciteit) de benodigde risicodekking te matchen.

De geïnventariseerde risico's tellen op tot een risicoscore van € 4.735.000. De Connectie heeft voornamelijk niet de beschikking over een (positieve) eigen algemene reserve waarmee algemene risico's kunnen worden opvangen. Tot het moment dat er evenwicht is tussen weerstandscapaciteit en risicoprofiel, geldt dat wanneer risico's zich voordoen waar geen weerstandscapaciteit tegenover staat, de gemeenten hiervoor moeten worden aangesproken. Dit betekent dat de gemeenten hiervoor, pro rata, weerstandscapaciteit moeten organiseren. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen zal periodiek met de gemeenten, op ambtelijk en bestuurlijk niveau, worden besproken. Doel is om grip te houden op de aard en omvang hiervan.

Ratio's kengetallen

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Financiële kengetallen			
Netto schuldquote	20,97%	28,36%	12,09%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	20,97%	28,36%	12,09%
Solvabiliteitsratio	4,74%	-0,46%	9,63%
Structurele exploitatieruimte	0,29%	0,04%	1,09%
Totaal			

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op basis van de verantwoordingsvereisten vijf financiële kengetallen. Van deze vijf financiële kengetallen zijn er vier van toepassing op De Connectie. Op basis van deze kengetallen wordt de financiële positie van De Connectie geanalyseerd. De VNG heeft een aantal normen ontwikkeld om een globale waardering te geven aan deze indicatoren.

Netto schuldquote: dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de totale schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. Dit percentage is in 2023 gedaald met 8,88%-punt ten opzichte van 2022 door wijzigingen in de omvang van de leningenportefeuille. Hiermee valt deze ruim binnen de signaalwaarde (130%). De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk omdat De Connectie geen leningen verstrekt.

Solvabiliteit: dit cijfer geeft de mate aan waarin de bezittingen (balanstotaal) zijn gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). De VNG en de provincie Gelderland gebruiken als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. De Connectie scoort hier onvoldoende op door de omvang van het eigen vermogen. Hiertegenover staat dat de eigenaren, zoals opgenomen in de G.R., ervoor dienen te zorgen dat De Connectie altijd in staat moet zijn om haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte: dit cijfer helpt om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om (structurele) tegenvallers op te vangen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt. Een negatief percentage betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. Het eerste is bij De Connectie in 2023 het geval.

Bij de start van De Connectie zijn bestuurlijke keuzes gemaakt ten aanzien van het aanhouden van eigen vermogen door De Connectie. Inherent hieraan moet de totale financiële positie van De Connectie als onvoldoende worden gekwalificeerd. Hiermee wordt immers de mate bedoeld waarin een organisatie duurzaam en zelfstandig in staat is om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Dit is terug te zien in zowel het weerstandsvermogen als in de solvabiliteit van De Connectie. De kengetallen waar De Connectie wel invloed op heeft, zoals de netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte, laten een positiever beeld zien.

1.3.2 Financiering

Beleidsvoornemen financieringsfunctie

De financieringsfunctie van De Connectie is alleen gericht op ondersteuning van de publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig en risicomijdend karakter. Als financiering nodig is, vindt de uitvoering daarvan plaats binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en hetgeen door het bestuur van De Connectie aan kaders is vastgesteld in de financiële verordening. Zo worden voor het aantrekken van financieringen met een looptijd van langer dan één jaar tenminste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd en wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet Fido. In de financiële verordening is eveneens bepaald dat de directie zorgdraagt voor de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie. Deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut van De Connectie.

Risicoprofiel

De begroting van De Connectie wordt voor het grootste deel door de deelnemende gemeenten gedragen. Afspraken over de bevoorschotting voor het lopende jaar zijn erop gericht om de kortlopende liquiditeitsbehoefte af te dekken en liquiditeitsoverschotten zoveel mogelijk te voorkomen. Door het verbinden van de inkomende en uitgaande geldstromen is de financieringsbehoefte en het daarmee samenhangende renterisico klein. Investerings van De Connectie worden gefinancierd met geldleningen, die qua looptijd zoveel mogelijk overeenstemmen met de levensduur van de activa. Gezien de aard en activiteiten van De Connectie is het risicoprofiel ten aanzien van de financiering hiervan beperkt.

Omslagrente

De omslagrente wordt berekend door de werkelijke aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het bij de begroting berekende omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. In de MJPB 2023-2027 is gerekend met een omslagrente van 0,5%.

Leningenportefeuille

	Looptijd jaren	Beginjaar lening	Eindjaar lening	Rente	Oorspronkelijk leningbedrag	Saldo lening 31.12.2022	Aangetrokken 2023	Aflossing 2023	Saldo lening 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro									
Verloopoverzicht leningen									
BNG 40.111.751	5	2018	2023	0,51%	2.920	584	-	584	-
BNG 40.111.752	10	2018	2028	1,10%	4.900	2.940	-	490	2.450
BNG 40.113.926	4	2020	2024	0,05%	3.300	1.650	-	825	825
BNG 40.113.927	5	2020	2025	0,10%	3.300	1.980	-	660	1.320
BNG 40.114.859	2	2021	2023	-0,20%	1.200	600	-	600	-
BNG 40.114.861	3	2021	2024	-0,14%	1.100	733	-	367	367
BNG 40.114.862	5	2021	2026	-0,02%	2.800	2.240	-	560	1.680
BNG 40.114.860	6	2021	2027	0,04%	1.800	1.500	-	300	1.200
BNG 40.115.747	2	2022	2024	0,88%	1.000	1.000	-	500	500
BNG 40.115.748	3	2022	2025	1,08%	1.000	1.000	-	333	667
BNG 40.115.749	4	2022	2026	1,22%	1.800	1.800	-	450	1.350
BNG 40.115.750	5	2022	2027	1,33%	1.000	1.000	-	200	800
BNG 40.115.751	7	2022	2029	1,52%	700	700	-	100	600
NWB PP/1-31833	4	2023	2027	3,53%	-	-	1.500	-	1.500
NWB PP/1-31834	5	2023	2028	3,46%	-	-	1.600	-	1.600
NWB PP/1-31835	8	2023	2031	3,35%	-	-	700	-	700
NWB PP/1-31836	7	2023	2030	3,35%	-	-	700	-	700
Totaal					26.820	17.727	4.500	5.969	16.258

De realisatie laat een omslagrente van -1,73% zien. De negatieve omslagrente is ontstaan als gevolg van de opbrengsten uit de rente die De Connectie ontvangt over het saldo op de lopende rekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze rentebaten zijn niet begroot. Aangezien het verschil met de begrote omslagrente meer dan 25% bedraagt, is het noodzakelijk om de rentetoerekening o.b.v. de werkelijke rentelast te herzien. Door deze herziening bedraagt het renteresultaat € 0,-.

Kasgeldlimiet

	Begroting	Jaarrekening	Begroting
	2023	2023	2024
Bedragen x 1.000 euro			
Kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal (euro's)	53.571	57.987	49.971
Toegestaan kasgeldlimiet (%)	8,2%	8,2%	8,2%
Toegestaan kasgeldlimiet (euro's)	4.393	4.755	4.098
Vlottende schuld	-	-	-
Vlottende middelen	10.186	8.058	9.642
Netto-vlottende schuld	-10.186	-8.058	-9.642
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	14.579	12.813	13.739

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel De Connectie kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2%⁹ van het begrotingstotaal. Voor 2023 betekent dit dat De Connectie gemiddeld per kwartaal, maximaal € 4,4 mln. aan kortlopende gelden mag opnemen. Komt de netto vlottende schuld voor een periode langer dan één kwartaal boven dit bedrag, moet dit worden omgezet in een langlopende geldlening.

De toegestane kasgeldlimiet wordt niet overschreden, maar biedt nog voldoende ruimte voor kortlopende financiering. In onderstaande tabel staat het gemiddelde bedrag per kwartaal van de netto vlottende schuld.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Bedragen x 1.000 euro				
Netto-vlottende schuld gemiddeld per kwartaal				
Vlottende schuld	-	-	-	-
Vlottende middelen	5.755	4.248	5.836	7.656
Netto-vlottende schuld	-5.755	-4.248	-5.836	-7.656

Renterisiconorm

	Begroting	Jaarrekening	Meerjarenraming			
	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x 1.000 euro						
Renterisiconorm						
Toegestaan renterisico (%)	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Toegestaan renterisico (euro's)	10.714	11.597	9.896	9.843	9.812	9.812
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen	3.659	5.969	5.667	3.976	2.983	1.973
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	7.055	5.628	4.229	5.867	6.830	7.840

De renterisiconorm is een hulpmiddel om controle te hebben op het risico van een rentewijziging bij herfinanciering. Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet hoger zijn dan 20%¹⁰ van het begrotingstotaal.

⁹ Art 2 lid 1d uitvoeringsregeling wet FIDO

¹⁰ Art 2 lid 2d uitvoeringsregeling wet FIDO

Het renterisico wordt bepaald door het bedrag van de jaarlijkse aflossing op de huidige leningenportefeuille. In 2023 is er beperkt renterisico gelopen; er is sprake geweest van herfinanciering van een viertal langlopende leningen. Ook de komende jaren zal de renterisiconorm niet worden overschreden.

1.3.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering van De Connectie zelf wordt ten dele verzorgd door medewerkers van het Bedrijfsbureau. Daarnaast maakt De Connectie gebruik van de diensten van haar eigen afdelingen.

Organisatiestructuur

In het najaar is besloten om een organisatie- en ontwikkelplan op te stellen. Hiermee geven we opvolging aan het Ontwikkelperspectief 2020-2024. Dit ontwikkelperspectief is de afgelopen jaren leidend geweest voor de wijze waarop de organisatie is gestuurd in het realiseren van haar doelstellingen. In het organisatie- en ontwikkelplan gaat de aandacht zowel uit naar de ontwikkelrichting en -doelstelling van de organisatie. Ook gaat de aandacht uit naar de wijze waarop sturing wordt gegeven aan zowel de beheerorganisatie als de ontwikkelorganisatie en de betekenis hiervan voor de organisatiestructuur. Het doel is om hiermee een solide basis te leggen voor een toekomstbestendige bedrijfsvoeringsorganisatie, waarmee we ons voorbereiden op de ontwikkelingen die op de gemeenten en (hiermee) op De Connectie afkomen.

Sturing op de organisatiedoelstellingen

Binnen het managementteam is geanalyseerd waar De Connectie nu staat. Dit heeft geleid tot een nieuwe visie voor de organisatie:

*“Met oog voor talent, ontwikkeling en diversiteit bieden wij de beste dienstverlening.
We kennen onze klant en zijn een betrouwbare en transparante organisatie”*

Deze nieuwe visie laat zien waar De Connectie in de toekomst voor wil staan. Er zijn drie thema's benoemd die bijdragen aan het realiseren van onze visie. Dat zijn:

1. De Connectie op orde: doelstellingen halen en het herkennen en beheersen van risico's

Dit thema gaat over interne beheersing. Daarbij gaat het om het realiseren van onze organisatiedoelstellingen en het herkennen en beheersen van interne risico's. We zijn gestart met het opzetten van rapportages die uitgaan van KPI's (kritische prestatie indicatoren). Daarbij maken we onderscheid tussen KPI's die helpen om de organisatie te sturen en KPI's waarmee verantwoording kan worden afgelegd naar onze opdrachtgevers. De laatste groep KPI's zijn gekoppeld aan de producten- en dienstencatalogus (PDC) en aan afspraken die we met onze opdrachtgevers hierover hebben gemaakt. Inmiddels zijn de eerste KPI's opgeleverd waarmee kan worden gewerkt.

2. De Connectie: jij doet ertoe!

Het kloppende hart van De Connectie zijn alle medewerkers. Samen doen we het! Wie je bent, waar je ook in gelooft, hoe je er ook uitziet. Jij doet ertoe! Binnen dit thema worden projecten opgezet om dit versterken. Deze projecten zijn gericht op:

- Het bieden van kansen aan medewerkers;
- Externe profilering. Wat maakt ons een aantrekkelijke organisatie om voor te werken?;
- Inclusie en diversiteit;
- Duurzame inzetbaarheid.

We gaan voor een cultuur waarin ieder zichzelf mag zijn en waar iedereen veilig werkt en gewaardeerd wordt. We zijn binnen dit thema gestart met het project Inclusie & diversiteit. De Connectie wil een diverse en inclusieve organisatie zijn, waar (potentiële) medewerkers zich welkom, veilig en verbonden voelen. “Ongeacht wie je bent, waar je in gelooft, hoe je eruitziet: iedereen doet ertoe!” We kijken naar talent, kennis en kunde om samen nog beter te worden. De Connectie vindt de ontwikkeling van kansen voor alle medewerkers belangrijk.

3. Dienstverlening: het gaat om de klant!

We denken en handelen vanuit de klant. De dienstverlening verbeteren we door in te zetten op mensen, processen en systemen. Binnen dit thema worden projecten opgezet die hier een bijdrage aan leveren. We maken gebruik van innovatieve en slimme oplossingen die passend zijn in onze dienstverlening. Door in te zetten op kennis, houding en gedrag van medewerkers sluiten we als collectief steeds meer aan op onze kerncompetenties: klantgerichtheid en kwaliteitsgerichtheid. We starten met een nulmeting om van daaruit gericht te gaan verbeteren. Deze nulmeting is onderdeel van het als eerst gestarte project klanttevredenheid.

Deze thema's hebben als doel om een volgende stap te zetten in de ontwikkeling en professionalisering van De Connectie. De drie thema's zijn hierbij ondersteunend aan de doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in de MJPB 2023-2026. Bij het werken aan deze thema's wordt de organisatie zo maximaal als mogelijk betrokken. Op deze manier benutten we de aanwezige kennis en expertise optimaal en ontstaat draagvlak voor de invulling hiervan. Hiermee geven we ook invulling aan het overkoepelende thema van De Connectie: 'Samen doen we het!'.

Aan de drie thema's werken we volgens de scrummethodiek. Scrum is een methode waarbij je als team in korte periodes (sprints) werkt om taken af te ronden. Inmiddels is er een basistraining scrum gegeven aan medewerkers en hebben een aantal medewerkers de rol van scrummaster gekregen. Zij gaan het proces begeleiden. Verder zijn de projecten binnen de thema's geïdentificeerd, geprioriteerd en is een 'backlog' van projecten gecreëerd. In deze backlog zitten de projecten die op termijn nog uitgevoerd kunnen gaan worden.

Resultaat- en Ontwikkelplannen

Voor 2023 hebben de afdelingen weer Resultaat- en Ontwikkelplannen (ROP's) opgesteld. Daarin benoemen zij activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de opgaven. De ROP's vormen het hele jaar door onderwerp van gesprek tussen de directeur en het management. De gesprekkencyclus met de medewerkers van De Connectie sluit daarbij aan. Het maken van individuele resultaat- en ontwikkelafspraken met de medewerkers draagt bij aan het halen van de organisatiedoelstellingen. Zo is in 2023 veel aandacht gegeven aan de uitvoering van het opleidingsplan. Het opleidingsbudget is in 2023 volledig benut voor de ontwikkeling van de medewerkers. Voor de begeleiding van de medewerkers hebben we de middelen van het frictiebudget volledig ingezet.

Zelforganisatie

De Connectie geeft steeds meer vorm aan het begrip zelforganisatie. De kracht ligt in het onderlinge vertrouwen. Leidinggevenden maken resultaatafspraken met teams en zorgen voor de middelen om de doelen te behalen. De medewerkers bepalen zelf de weg naar dit resultaat. Leidinggevenden begeleiden de medewerkers vanuit gelijkwaardigheid bij hun ontwikkeling. Medewerkers en leidinggevenden zoeken elkaar op als zij daar behoefte aan hebben. Wachten op de (formele) momenten in de gesprekkencyclus om met elkaar in gesprek te gaan is niet nodig.

HR-beleid

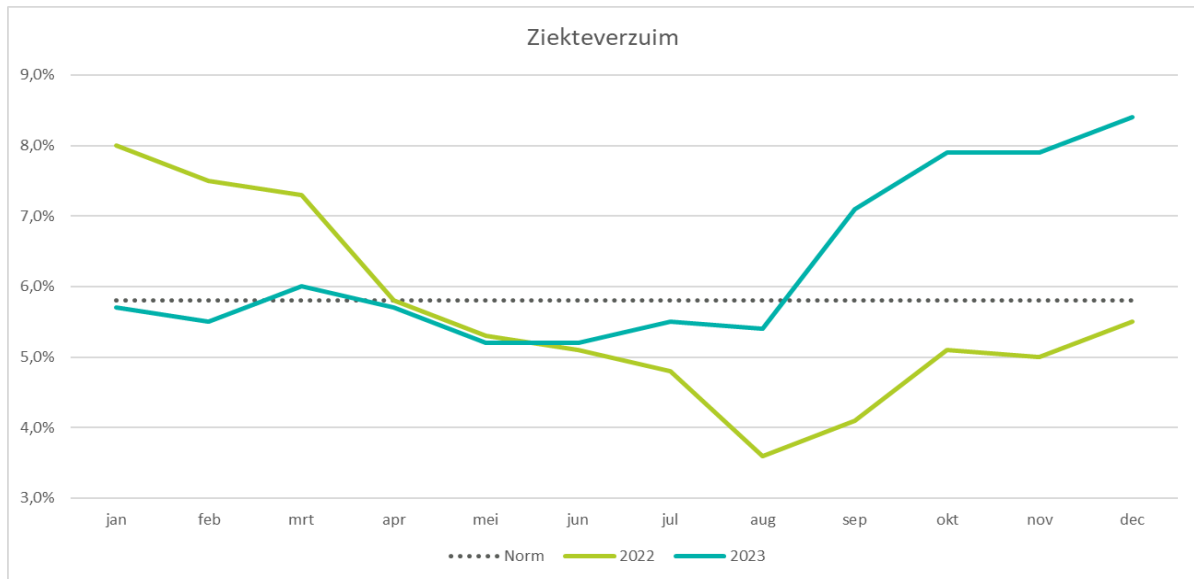
De Connectie heeft een vastgesteld visiedocument en een beleidsplan op het gebied van Leren en Ontwikkelen. In 2023 zijn leer- en ontwikkeldagen gehouden, waarbij workshops (zowel werkgerelateerd als niet-werkgerelateerd) gegeven zijn door en voor medewerkers. We hebben een werkwijze afgesproken voor de besteding en verantwoording van het opleidingsbudget. Hierdoor kunnen de leidinggevenden beter sturen.

De Connectie heeft voor alle afdelingen een strategische personeelsplanning (SPP) uitgevoerd. Hierdoor hebben we beter in beeld welke medewerkers als high potentials kunnen worden gekwalificeerd en potentiële achterblijvers zijn. Voor de high potentials hebben we gekeken naar de mogelijkheden om intern door te stromen. In 2023 zijn 13 vacatures gevuld door een interne kandidaat. Voor de potentiële achterblijvers hebben we waar mogelijk een verbetertraject opgestart.

	Begroting 2023	Realisatie 2023
Personeel	in fte's	in fte's
Administratie en Beheer en I&A	62,61	54,86
Bedrijfsbureau	19,30	15,22
Belastingen en basisregistratie	62,54	59,05
Documentaire informatievoorziening	37,37	33,36
Facilitaire zaken en Frontoffice	44,61	41,14
ICT	92,85	69,23
Management Support	45,50	53,49
Totaal	364,78	326,35

De vakafdelingen en het bedrijfsbureau van De Connectie tellen samen tot een begrote formatie van 364,78 fte in 2023. De realisatie van de vaste bezetting is 326,35 fte. Hiermee is van de totaal beschikbare formatie 89% bezet met vast personeel. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar.

Ontwikkeling ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage binnen de Connectie in 2023 was 6,1%. In het vierde kwartaal was er een grote stijging van het kortdurend verzuim. Dit is inherent aan de periode van het jaar. De ontwikkeling van het verzuim ten opzichte van het normpercentage kan in belangrijke mate worden verklaard door enkele langdurige ziektegevallen. Bijzondere aandacht gaat uit naar het frequent verzuim en mentaal werk gebonden verzuim. Bij het thema 'Je doet ertoe' zijn binnen de projectgroep Vitaliteit activiteiten gestart die zich richten op het voorkomen van deze soorten van verzuim.

Administratieve organisatie

Elk jaar levert De Connectie een ISAE3402 rapport op. Dit is een rapport waarin wij laten zien dat we onze interne beheersing op orde hebben. Hiervoor wordt de opzet, het bestaan en de werking van deze interne beheersing gecontroleerd door een externe auditor (een soort accountant).

Onze klanten en hun accountants kunnen vervolgens steunen op deze rapportage. Dit betekent dat zij niet meer zelf bij De Connectie hoeven te controleren op de punten die we meenemen in het ISAE3402 rapport. Dit is efficiënt voor onze klanten én voor De Connectie.

Op dit moment gaat dit rapport alleen over de financiële processen. In 2023 zijn we bezig geweest een uitbreiding met de belastingprocessen voor te bereiden. In 2024 willen we hier verder mee gaan. Na de afronding van de implementatie van het nieuwe e-HRM systeem volgen de processen van de personeelsadministratie.

Door de ISAE3402-norm is er altijd aandacht voor het verbeteren van de effectiviteit en doelmatigheid van de interne beheersmaatregelen. In 2023 hebben we hieraan gewerkt voor de financiële werkprocessen. Ook voor de belasting en PSA-processen gaan we hiermee aan de slag, ook al voor deze onderdeel van de ISAE3402 rapportage worden. Ook hebben we aandacht voor de interne beheersing op de processen die buiten de ISAE3402 zullen blijven vallen. Dit doen we onder andere door meer controles te doen in het kader van de verbijzonderde interne controle (VIC).

De organisatie is bezig geweest met de voorbereiding en uitvoering van de (verbijzonderde) interne controle met extra aandacht voor de rechtmatigheidsaspecten. Dit omdat vanaf de jaarrekening 2023 de directeur een verklaring over de rechtmatigheid afgeeft bij de jaarrekening. Hiervoor is het normen- en toetsingskader van De Connectie aangepast en op basis hiervan de beheersmaatregelen vastgesteld en interne controle uitgevoerd.

Outputsturing en -verrekening

De ontwikkeling naar outputsturing en -besteding kan een belangrijk hulpmiddel zijn bij het verkrijgen van inzicht in, en het sturen op, afnamevolumes door gemeenten. Hiermee krijgt de gemeente meer invloed op het kostenniveau van de bedrijfsvoering. De systematiek van het kostprijsmodel is aan de gemeenten gepresenteerd en er is een eerste ruwe analyse gedeeld van de mogelijke herverdeleffecten van de nieuwe systematiek. Tegelijkertijd moet worden beseft dat de uitkomsten van het kostprijsmodel in deze fase een onzekerheid in zich hebben door inschattingen en aannames die in het model zijn gemaakt. Deze aannames kunnen alleen worden gevalideerd door betrouwbare registraties op te bouwen. Hiermee ontstaat een steeds zuiverder beeld van werkelijke inzet en verbruik. Daarnaast is afgesproken dat de gemeenten zich vast gaan oriënteren op het gebruik van de inzichten uit het kostprijsmodel.

Informatievoorziening

In de Regionale Informatievisie en -strategie zijn de technologische trends en trends op het gebied van informatievoorziening (IV) uitgewerkt. Deze visie en strategie is van belang voor een goedwerkende en op de gemeente afgestemde informatievoorziening en daarnaast ook voor het blijvend voldoen aan de veranderende wet- en regelgeving. Een belangrijk deel van de informatievoorziening vertaalt zich naar ICT-oplossingen die bij en met De Connectie kunnen worden gerealiseerd. Dit geldt ook voor de vertaling van de eigen IV-behoefte van De Connectie.

Informatieveiligheid en privacy

In de Regionale Informatievisie en -strategie is al opgemerkt dat je nooit kunt spreken van informatieveiligheid of privacy die op orde is. De toenemende complexiteit, de groeiende hoeveelheid data en de toename van bedreigingen vragen voortdurend om een actieve houding ten aanzien van informatieveiligheid. Bovendien stelt de wetgever steeds verdergaande eisen aan informatieveiligheid.

Om de informatieveiligheid te vergroten is een driejarig programmaplan opgesteld door de gemeente Arnhem en De Connectie. De gemeenten Renkum en Rheden nemen op onderdelen deel. Het programma bestaat onder andere uit projecten voor Bewustwording, Identity & Access Management (IAM)¹¹ en Business continuity management (BCM)¹².

¹¹ Het regelen dat de juiste mensen en entiteiten (bijvoorbeeld organisaties, instanties of afdelingen) het juiste toegangsniveau hebben tot netwerken, databases en applicaties.

¹² Het management dat nodig is om na een ramp of niet-verwachte gebeurtenis, producten of diensten te kunnen blijven leveren op aanvaardbare, vooraf vastgestelde niveaus.

Doel voor De Connectie is het komen tot een certificering op de internationale norm voor informatieveiligheid (de ISO27001) die daarmee ook de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) afdekt en waarbij als privacy kader het NOREA Privacy Control Framework is gekozen. Doel is om uiterlijk in 2025 te komen tot certificering. Daarnaast zal het programma ook anticiperen op een aantal naderende wetwijzigingen waaronder de verankering van de nieuwe versie voor de BIO (2.0) en de NIS2¹³ wetgeving.

Huisvestingsbeleid

De Connectie maakt gebruik van de kantoorruimte van de gemeente Arnhem. Hiervoor is een huurcontract gesloten tussen De Connectie en de gemeente Arnhem. De gemeente Arnhem denkt op dit moment na over haar toekomstige huisvesting. Hierbij onderzoekt de gemeente verschillende mogelijkheden. De Connectie denkt dus ook na over haar huisvesting. Daarom hebben we afgelopen jaar een onderzoek uitgevoerd naar de eisen en wensen. Een vragenlijst onder medewerkers was daar onderdeel van. Ook zijn verschillende mogelijkheden uitgewerkt en met het bestuur gedeeld. Besloten is dat De Connectie aansluit bij de huisvestingsontwikkelingen van de gemeente Arnhem. De eisen en wensen van De Connectie zijn gedeeld met de gemeente Arnhem. Beiden houden rekening met het concept van tijd- en plaatsafhankelijk werken.

Juridische zaken

De Connectie vindt het belangrijk om er zeker van te zijn dat ze voldoet aan alle geldende wet- en regelgeving. Als De Connectie de wet- en regelgeving niet volgt kan dit financiële-, juridische- en imago's met zich meebrengen. Daarom is het beleid erop gericht om altijd actueel inzicht te hebben in de geldende wet- en regelgeving en de naleving hiervan te borgen. Het bestuur heeft zowel een geactualiseerde financiële verordening als controleverordening vastgesteld. De bestaande verordeningen dateerden als sinds de oprichting van de organisatie in 2017. Met het actualiseren hiervan sluiten beide verordeningen weer aan bij de geldende wet- en regelgeving. De belangrijkste wijziging was de verschuiving van de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur naar de directie.

Communicatie

Communicatie blijft zich ontwikkelen tot een interactief proces waarbij De Connectie, haar klanten en medewerkers informatie uitwisselen. In de keuze van communicatiemiddelen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de behoefte van medewerkers, klanten en andere geïnteresseerden zoals leveranciers, potentiële werknemers en de media.

Om medewerkers te informeren over de ontwikkelingen is er de maandelijkse uitzending 'Co-ffietijd! In gesprek met...!' Medewerkers worden geïnformeerd zodat zij weten wat er speelt, zowel organisatiebreed, bij projecten en op afdelingsniveau. Twee keer per jaar verschijnt het magazine 'Connect'. Dit is het magazine voor en door medewerkers van De Connectie. Waarbij verschillende medewerkers aan het woord komen en vertellen over wat hen bezighoudt. Zakelijk maar ook privé.

Communicatie draagt bij aan het realiseren van strategische doelen. Dit varieert van het communicatief uitdragen van de organisatiedoelstellingen tot het mede-organiseren van medewerkersbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten staan in het teken van de organisatiedoelstellingen.

¹³ Een richtlijn voor cybersecurity

Rechtmatigheidsverantwoording

Het oordeel van de accountant over de jaarrekening bestond uit twee onderdelen, te weten het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de totstandkoming van de baten en lasten, alsook de balansmutaties. Vanaf 2023 heeft het oordeel van de accountant alleen nog betrekking op het getrouwe beeld. Daarbij betreft de accountant de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door de directie is afgelegd. Deze is opgenomen als bijlage 1 bij deze jaarstukken. Eventuele onrechtmatigheden worden, zoals opgenomen in de financiële verordening van De Connectie, toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In 2023 is op het begrotingscriterium een bruto-afwijking te melden, namelijk een overschrijding van de lasten op het programma bedrijfsvoering gemeenten van € 7,34 mln. Deze overschrijding wordt voor € 7,04 mln. verklaard door direct aan de lasten gerelateerde opbrengsten. Dit betreft maat- en meerwerk door onder andere de afdelingen ICT, Management Support en Facilitaire Zaken. Dit maat- en meerwerk wordt in de jaarrekening verder toegelicht.

Voor € 0,30 mln. past de overschrijding binnen bestaand beleid. Dit betreft kosten die gemaakt zijn voor inhuur ter invulling van vacatures en voor ziektevervanging. Voor dit deel van de kosten was geen dekking aanwezig binnen het programma Bedrijfsvoering gemeenten, maar moesten wel worden gemaakt om het bestaande beleid uit te kunnen voeren.

In de financiële verordening is opgenomen dat een overschrijding met direct daaraan gerelateerde opbrengsten acceptabel is. Ook hogere lasten die gemaakt worden om het regulier beleid uit te voeren zijn acceptabel. Daarmee hebben deze overschrijdingen geen invloed op het oordeel over de rechtmatigheid.

Op het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium en het voorwaardencriterium zijn geen afwijkingen te melden.

1.3.4 Wet Open Overheid

Informatiehuishouding en de Wet open overheid

Transparantie van overheidsinformatie staat volop in de maatschappelijke belangstelling. De invoering van de Wet Open Overheid (Woo), op 1 mei 2022, geeft een impuls aan de informatiehuishouding en het actief beschikbaar stellen van informatie. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Als gevolg van de Woo worden steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar gemaakt. Ook De Connectie valt als gemeenschappelijke regeling onder deze wet. Woo-verzoeken kunnen zowel direct bij De Connectie binnenkomen als via de gemeenten uiteindelijk bij De Connectie terechtkomen. De transparantie van het overheidshandelen vraagt van onze organisatie snel te kunnen laten zien wat, wanneer met wie gecommuniceerd is, en welke acties zijn uitgevoerd. Inzicht in de communicatie en besluitvorming is nodig vanwege de af te leggen verantwoording en bij mogelijke juridische geschillen. De Connectie en haar medewerkers zijn zich bewust van het belang van transparantie.

Afhandeling van Woo-verzoeken

Iedereen kan om informatie vragen die bij de gemeente berust. Landelijk is er een stijgende trend van het aantal verzoeken om informatie. Met de inwerkingtreding van de Woo is de maximale afhandeltermijn verkort van acht naar zes weken. De Connectie streeft er naar Woo-verzoeken zo snel mogelijk en binnen de wettelijke termijn van antwoord te voorzien. De afhandeling van Woo-verzoeken is een bewerkelijke taak. Om een tijdige afhandeling te halen moet ook de informatiehuishouding van onze organisatie op orde te zijn. Voor Woo-verzoeken die via de gemeenten bij De Connectie terecht komen is het cruciaal dat deze tijdig bij De Connectie terechtkomen en in afstemming en samenwerking met de gemeente(n) beantwoord worden. De Connectie heeft in de beantwoording van deze verzoeken een faciliterende rol in en de gemeente(n) een leidende rol.

Informatiehuishouding als randvoorwaarde

Informatiehuishouding betreft de vindbaarheid en volledigheid van (een enorme hoeveelheid) gegevens. De stroom aan digitale en deels nog papieren informatie is heel groot. Ook de variatie in verschijningsvormen is groot: documenten, gegevensbestanden, e-mail, data, sms, audio- en videobeelden, en zo meer. Goede informatiehuishouding vraagt om professioneel beheer op alle relevante informatie, in alle verschijningsvormen. Hiervoor worden verschillende zaaksystemen gebruikt. Voor een goed beheer is bovendien samenhang nodig met openbaarheid, privacybescherming en informatiebeveiliging. Met de inzet van verschillende zaaksystemen moet scherp zijn welke invloed dit heeft op het documentbeheer en de aan De Connectie gemandateerde taken. Zo moet het bijvoorbeeld helder zijn wiens taak en verantwoordelijkheid het wordt om documenten te openbaren en op welke wijze deze openbaarstelling plaats moet vinden. Daarnaast is de rol van De Connectie om tot geharmoniseerde oplossingen te komen en de aansluiting op een centraal, regionaal RMA (Record Management Applicatie) mogelijk te maken. Verschillende scenario's voor de keuze van een RMA zijn nog in onderzoek.

Ook zet onze organisatie in op bewustwording bij alle medewerkers, zodat zij zorgvuldig met gegevens en informatie omgaan en zorgen voor juiste dossiervorming. Zo is in 2022 en 2023 de week van de digitale weerbaarheid georganiseerd waarin ook aandacht was voor deze onderwerpen.

2. Jaarrekening

2.1 Overzicht van balans en toelichting

2.1.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA		PASSIVA			
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	
Bedragen x 1.000 euro					
Vaste activa		Vaste passiva			
Materiele vaste activa (ec.nut)	14.122	12.291	Eigen vermogen	1.884	
			- Algemene Reserve	-323	
			- Bestemmingsreserve afhandeling WOZ-bezwaren	-	
			- Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen	1.431	
			- Bestemmingsreserve Informatieiligheid	75	
			- Bestemmingsreserve egaliseringsreserve SAAS	-	
			- Bestemmingsreserve Veranderopgave	264	
			- Bestemmingsreserve Veranderopgave Basisregistraties	15	
			- Resultaat voor bestemming	421	
			Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	827	
			Netto vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jr	17.727	
			- Onderhandse leningen	17.727	
Totaal vaste activa	14.122	12.291	Totaal vaste passiva	20.438	
				21.272	
Viottende activa		Viottende passiva			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	22.027	25.835	Netto vl. Schulden met een rentetypische looptijd < 1 jr	523	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.386	8.013	- Onderhandse leningen	-	
- Vorderingen op openbare lichamen	14.589	17.810	- Schulden aan openbare lichamen	318	
- Overige vorderingen	53	13	- Overige schulden	205	
Liquide middelen	77	46			
Overlopende activa	3.507	4.128	Overlopende passiva	18.772	
Totaal viottende activa	25.612	30.009	Totaal viottende passiva	19.296	
				21.028	
TOTAAL ACTIVA	39.734	42.300	TOTAAL PASSIVA	39.734	
				42.300	

2.1.2 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31.12.2022	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro					
Materiële vaste activa met economisch nut					
Vervoermiddelen	45	-	-	-20	25
Machines, apparaten en installaties	12.894	3.316	-	-4.763	11.447
Overige materiële vaste activa	1.183	160	-	-524	819
Totaal	14.122	3.476	-	-5.307	12.291

In 2023 is voornamelijk geïnvesteerd in hardware (€ 2,0 mln.) en mobiele devices (€ 1,2 mln.). De investeringen in hardware hebben hoofdzakelijk betrekking op uitbreiding van de VDI-omgeving, investeringen in netwerk en wifi, back-up oplossingen en de vervanging van monitoren. De investeringen in mobiele devices betreffen zowel vervangings- als en uitbreidingsinvesteringen. Overige investeringen hebben betrekking op glasvezelbekabeling en telecommunicatievoorzieningen.

De investeringen in de overige materiële vaste activa betreft voornamelijk de aanschaf van concentratiemodules en de aanschaf van elektrisch verstelbaar kantoormeubilair.

Met ingang van 1 januari 2024 is de afschrijvingstermijn van bureaustoelen, in verband met de gebruiksintensiteit, teruggebracht van 15 naar 8 jaar. Dit heeft geresulteerd in een inhaalafschrijving van € 90.000 en een stijging van de reguliere afschrijvingslasten van € 129.000 in 2023.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

	Boekwaarde 31.12.2022	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.386	8.013
Vorderingen op openbare lichamen	14.589	17.810
Overige vorderingen	53	13
Totaal	22.027	25.835

Uitzettingen in 's Rijkschatkist

De uitzettingen in 's Rijkschatkist bedragen per ultimo 2023 € 8 mln. Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag ingesteld. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is vastgesteld op 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 mln. Het meerdere dient te worden afgestort naar Rijkschatkist.

Onderstaande tabel specificeert het gemiddelde bedrag per kwartaal dat buiten Rijkschatkist is aangehouden. Er is geen sprake van overschrijding van het drempelbedrag. Middelen boven het drempelbedrag worden dagelijks afgestort.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Bedragen x 1.000 euro				
Middelen buiten 's Rijks chatkist				
Op dagbasis buiten 's Rijks chatkist gehouden middelen	64	79	104	111
Drempelbedrag	1.071	1.071	1.071	1.071
Ruimte onder drempelbedrag	1.008	992	967	960
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Vorderingen op openbare lichamen

	Arnhem	Renkum	Rheden	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro				
Vorderingen op openbare lichamen				
Vorderingen gemeenten:				
- Bijdrage 1e kwartaal 2024	10.704	1.562	2.537	14.802
- Maat- en meerwerk	2.130	207	296	2.633
- Bijdrage Stichting Sociale Wijkteams Arnhem	261	-	-	261
- Afwikkeling saldobestemming 2022	-	-	42	42
	13.094	1.769	2.875	17.738
Overige vorderingen op openbare lichamen				71
Totaal				17.810

De vorderingen op openbare lichamen bestaan voor een belangrijk deel uit de in 2023 gefactureerde bijdrage over het eerste kwartaal van 2024. De overige vorderingen betreffen voornamelijk gefactureerd maat- en meerwerk en de bijdrage voor de Stichting Sociale Wijkteams Arnhem over het vierde kwartaal van 2023.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit privaatrechtelijke debiteuren.

Liquide middelen

	Boekwaarde 31.12.2022	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro		
Liquide middelen		
Banksaldo	77	46
Totaal	77	46

Het saldo liquide middelen per ultimo 2023 bestaat enkel uit banksaldi. De Connectie houdt geen middelen in kas.

Overlopende activa

	Arnhem	Renkum	Rheden	Boekwaarde 31.12.2023	
Bedragen x 1.000 euro					
Overlopende activa					
Nog te ontvangen bijdragen gemeenten:					
- Maat- en meerwerk		541	107	149	797
- Opbrengsten belastinginvordering		292	-	42	334
- Bijdrage project E-HRM		231	35	57	322
		523	35	99	1.453
Vooruitbetaalde kosten					2.549
Overig n.t.o.					126
Totaal					4.128

De nog te ontvangen bijdragen van gemeenten bestaan voornamelijk uit, op balansdatum nog te factureren, bijdragen voor overeengekomen maat- en meerwerk. Daarnaast moeten de opbrengsten uit invorderingsactiviteiten voor de belastingen nog met de gemeenten worden verrekend. Dit geldt ook voor bijdragen aan het project E-HRM.

De vooruitbetaalde kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op vooruitbetaalde licentiekosten voor ICT-toepassingen. Contracten voor licenties worden vaak voor meerdere jaren afgesloten en bij vooruitbetaling voldaan. Van deze € 2,5 mln. vooruitbetaalde kosten heeft € 2,2 mln. betrekking op 2024 en € 0,3 mln. op 2025 en verder.

De overige nog te ontvangen bedragen betreft de nog te factureren bijdragen voor overeengekomen maat- en meerwerk met derden, eindafrekening van dienstverleningsovereenkomsten en de rekening courant rente over het laatste kwartaal van 2023.

Vaste passiva

Eigen vermogen

	Boekwaarde 31.12.2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Resultaat- bestemming 2023	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro					
Eigen vermogen					
Algemene Reserve	-323	149	-		-174
Bestemmingsreserve Afhandeling WOZ-bezwaren	-	1.147	-		1.147
Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen	1.431	-	769		662
Bestemmingsreserve Informatieveiligheid	75	210	-		285
Bestemmingsreserve Egalisatiereserve SAAS	-	206	-		206
Bestemmingsreserve Veranderopgave	264	-	264		-
Bestemmingsreserve Veranderopgave Basisregistraties	15	-	15		-
Resultaat voor bestemming	421	-	421	1.947	1.947
Totaal	1.884	1.711	1.469	1.947	4.073

Algemene reserve

Bij het vaststellen van de jaarstukken 2020 heeft het bestuur besloten een deel van het negatieve resultaat te onttrekken aan de algemene reserve. Dit deel heeft betrekking op verschuivingen van investerings- naar exploitatieprojecten. Het negatieve saldo van de Algemene Reserve zal de komende jaren worden aangevuld vanuit de vrijgevallen kapitaalslastenbudgetten van de geplande investeringen, waarvoor uiteindelijk voor een SaaS-oplossing is gekozen.

Bestemmingsreserve Afhandeling WOZ-bezwaren

In 2023 heeft het bestuur via de 1e bestuursrapportage incidenteel extra middelen toegekend voor de afhandeling van WOZ-bezwaren als gevolg van de stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waardebepalingen. Voor de niet-bestede middelen heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. Aanleiding hiervoor is dat naar verwachting het aantal bezwaren nog steeds hoog uit zal vallen en de daaraan gerelateerde kosten in elk geval ook in 2024 niet binnen de huidige budgetten zullen passen. Ook zal een deel van de bezwaarafhandeling over 2023 pas in 2024 afgerond zijn. Met deze toevoeging kan worden voorkomen dat er begin 2024 opnieuw middelen van de gemeenten gevraagd zullen moeten worden.

Bestemmingsreserve Informatieveiligheid

Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om incidenteel beschikbaar gestelde middelen beschikbaar te houden voor Informatieveiligheid en privacy. In 2023 heeft het bestuur besloten om ook de niet bestede incidenteel toegekende budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve. De activiteiten en bestedingen volgen het tempo van het Programma Informatieveiligheid en privacy waarin samen met de gemeente Arnhem wordt opgetrokken.

Bestemmingsreserve Egalisatiereserve SAAS

Steeds meer software wordt in gebruik genomen in de vorm van een SAAS¹⁴-oplossing. Dit heeft tot gevolg dat de kosten op een andere wijze moeten worden begroot. Het investeringsprogramma is aangepast op deze ontwikkeling, waarbij het hierdoor vrijvallende kapitaalslastenbudget ten dele worden gebruikt voor de dekking van de licentiekosten.

¹⁴ Software As A Service

Het bestuur heeft daarnaast een Egalisatiereserve SAAS ingesteld. Deze is nodig om voor o.a. de implementatiekosten die bij een SAAS-oplossing niet meer geactiveerd kunnen worden. De bestemmingsreserve wordt gevoed door het resterende deel van het vrijvallende kapitaalslastenbudget. Dit gebeurt op het moment dat een applicatie in eigendom wordt vervangen voor een SAAS-oplossing en met terugwerkende kracht over de applicaties waarbij dit al is gebeurd.

Bestemmingsreserve Veranderopgave

Van saldo van deze bestemmingsreserve per ultimo 2022 is voor € 204.000 bestemd voor personele fricties en voor € 60.000 voor de afronding van de veranderopgave ICT. In 2023 zijn deze volledig besteed waardoor het saldo van deze bestemmingsreserve per ultimo 2023 nihil is.

Bestemmingsreserve Veranderopgave Basisregistraties

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van het Plan van aanpak voor het team Basisregistraties. Gebleken is dat het restant van deze bestemmingreserve niet meer nodig is voor de afronding hiervan. Het restantbedrag valt in 2023 vrij ten gunste van het resultaat.

Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen

Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor toekomstige prijsindexaties, aangezien De Connectie veelal werkt met langjarige contracten. Als gevolg van de huidige prijsontwikkelingen is de verwachting dat, zodra de lopende contracten zijn uitgediend, deze een substantiële prijsverhoging zullen laten zien bij hercontractering. Op basis van prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie had in 2022 € 662.000 (3,7%-punt) aan de bestemmingsreserve moeten worden toegevoegd, in plaats van € 1,4 mln. (7,3%-punt). Het meerdere is in 2023 terugbetaald aan de gemeenten.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31.12.2022	Toevoegingen	Ontrekkingen	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro				
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	46	-	46	-
Verlofvoorziening	781	159	-	941
Totaal	827	159	46	941

In 2019 is er een toevoeging aan de voorziening gedaan in verband met een verlieslatende leaseovereenkomst. Aan de voorziening is, in lijn met de resterende leasetermijnen, in 4 gelijke jaarlijkse termijnen onttrokken. Het saldo van deze voorziening is per ultimo 2023 nihil.

In de CAO is bepaald dat medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren mogen sparen. In 2022 is hier een voorziening voor gevormd. Op basis van het saldo aan bovenwettelijke vakantie-uren per 31 december 2023 is een aanvullende toevoeging van € 159.000 aan de verlofvoorziening gedaan.

Netto vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

	Boekwaarde 31.12.2022	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro		
Netto vaste schuld met een rentetypische looptijd > 1 jaar		
Onderhandse lening	17.727	16.258
Totaal	17.727	16.258

In bovenstaand overzicht is boekwaarde van langlopende leningen per ultimo 2023 weergegeven. Het verloop van deze leningen in 2023 was als volgt:

	Looptijd jaren	Beginjaar lening	Eindjaar lening	Rente	Oorspronkelijk leningbedrag	Saldo lening 31.12.2022	Aangetrokken 2023	Aflossing 2023	Saldo lening 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro									
Verloopoverzicht leningen									
BNG 40.111.751	5	2018	2023	0,51%	2.920	584	-	584	-
BNG 40.111.752	10	2018	2028	1,10%	4.900	2.940	-	490	2.450
BNG 40.113.926	4	2020	2024	0,05%	3.300	1.650	-	825	825
BNG 40.113.927	5	2020	2025	0,10%	3.300	1.980	-	660	1.320
BNG 40.114.859	2	2021	2023	-0,20%	1.200	600	-	600	-
BNG 40.114.861	3	2021	2024	-0,14%	1.100	733	-	367	367
BNG 40.114.862	5	2021	2026	-0,02%	2.800	2.240	-	560	1.680
BNG 40.114.860	6	2021	2027	0,04%	1.800	1.500	-	300	1.200
BNG 40.115.747	2	2022	2024	0,88%	1.000	1.000	-	500	500
BNG 40.115.748	3	2022	2025	1,08%	1.000	1.000	-	333	667
BNG 40.115.749	4	2022	2026	1,22%	1.800	1.800	-	450	1.350
BNG 40.115.750	5	2022	2027	1,33%	1.000	1.000	-	200	800
BNG 40.115.751	7	2022	2029	1,52%	700	700	-	100	600
NWB PP/1-31833	4	2023	2027	3,53%	-	-	1.500	-	1.500
NWB PP/1-31834	5	2023	2028	3,46%	-	-	1.600	-	1.600
NWB PP/1-31835	8	2023	2031	3,35%	-	-	700	-	700
NWB PP/1-31836	7	2023	2030	3,35%	-	-	700	-	700
Totaal					26.820	17.727	4.500	5.969	16.258

Om de financiering aan te laten sluiten op het boekwaardeverloop van de materiële vaste activa, zijn in 2023 een viertal nieuwe leningen afgesloten. Daarbij is rekening gehouden met de verwachte realisatie van het investeringsprogramma voor 2023. Op de al lopende leningen is conform aflossingschema afgelost.

Flottende passiva

Netto flottende schuld met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

	Boekwaarde 31.12.2022	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro		
Netto flottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Schulden aan openbare lichamen	318	636
- Crediteuren publiekrechtelijk	-	192
- Overige schulden aan openbare lichamen	318	444
Overige schulden		
- Crediteuren privaatrechtelijk	187	2.695
- Overig	18	10
Totaal	522	3.341

Crediteuren publiekrechtelijk

De crediteuren publiekrechtelijk betreffen, op balansdatum nog te betalen, facturen van de gemeente Arnhem.

Overige schulden aan openbare lichamen

De overige schulden aan openbare lichamen hebben betrekking op nog te betalen pensioenlasten.

Crediteuren privaatrechtelijk

De crediteuren privaatrechtelijk betreffen, op balansdatum nog te betalen, facturen aan toeleveranciers. Hiervan betreft € 1,8 mln. aan facturen voor de inhuur van personeel en € 0,5 mln. voor levering van hard- en software.

Overlopende passiva

	Arnhem	Renkum	Rheden	Derden	Boekwaarde 31.12.2023
Bedragen x 1.000 euro					
Overlopende passiva					
Nog te betalen aan gemeenten en derden:					
- Vooruitgefactureerde bijdrage 1e kwartaal 2024	8.846	1.291	2.096	-	12.233
- Teruggave CPI index	554	82	134	-	769
- DVO gemeente Arnhem	464	-	-	-	464
- Inzet inhuurbalie 2023	194	-	-	-	194
- Maat- en meerwerk	28	-	4	-	32
	10.086	1.372	2.234	-	13.692
Af te dragen loonheffing					1.563
Af te dragen omzetbelasting					1.211
Nog te betalen inhuur					136
Nog te betalen materiële kosten Belastingen					447
Nog te betalen facilitaire voorzieningen					159
Nog te betalen frictiekosten					161
Nog te betalen rente leningen					125
Nog te betalen accountantskosten					58
Nog te betalen materiële kosten ICT					41
Overig					95
Totaal					17.686

De nog te betalen bedragen aan de gemeenten bestaan uit verschillende posten. De grootste post heeft betrekking op de vooruit gefactureerde bijdrage voor het eerste kwartaal van 2024.

De post DVO-gemeente Arnhem betreft de verschuldigde bedragen voor de overeengekomen dienstverlening van de gemeente Arnhem aan De Connectie. Hierbij valt te denken aan het gebruik van gemeentelijke applicaties door De Connectie, maar ook voor ondersteuning op het gebied van juridisch advies en informatieveiligheid. Daarnaast moet de inzet van de inhuurbalie in 2023 ook afgehandeld worden. Dit betreft het aandeel van De Connectie in de kosten van de inhuurbalie.

Naast de nog af te dragen omzetbelasting en loonheffing bestaat de overlopende passiva verder uit nog te betalen facturen die in 2024 zijn ontvangen en betrekking hebben op 2023.

2.1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Belangrijke niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn te onderscheiden naar verplichtingen die voortkomen uit langlopende contracten en de vaste telefonie.

Langlopende contracten

Naam leverancier	Contract Item	Contractwaarde
Bechtle B.V.	Microsoft portfolio	6.401.737
Asito	Schoonmaak Arnhem & Renkum	954.271
Trigion beveiliging B.V.	Beveiliging	839.583
Appèl	Catering Arnhem	693.235
Selecta	Koffievoorziening	570.000
Bechtle direct B.V.	Microsoft Azure Server & Cloud Enrollment	281.250
CWS	Sanitaire voorzieningen	270.000
Visma Raet B.V.	E-HRM	252.200

Het bestuur heeft in de financiële verordening geen nadere eisen gesteld ten aanzien van grensbedragen voor deze verplichtingen. Weergegeven zijn contracten met een initieel resterende looptijd van langer dan 1 jaar met een totale contractwaarde hoger dan het drempelbedrag voor Europese aanbestedingen (€ 215.000).

Vaste telefonie

De Connectie is via de VNG-deelnemer in het contract voor de vaste telefonie. Door middel van een brief van de VNG d.d. 9 november 2020 is het contract met de leverancier ontbonden omdat niet aan de eisen van de raamovereenkomst en nadere overeenkomsten werd voldaan. De leverancier heeft een kort geding aangespannen over de ontbinding van de overeenkomst. In 2021 heeft de rechtbank de VNG in gelijk gesteld over het ontbinden van het contract. De Connectie heeft in 2023 met de leverancier afspraken gemaakt over de compensatie voor de geleden schade in de vorm van een korting op licentiekosten en levering van extra nazorg- en strippenkaart uren zonder daarvoor een vergoeding in rekening te brengen. De afspraken moet nog worden geformaliseerd.

2.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting

2.2.1 Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	40.131	2.952	43.084	50.427	-7.343
Baten	-316	218	-98	-7.135	7.038
Saldo	39.816	3.170	42.986	43.291	-305
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	3.624	2.524	6.149	4.921	1.228
Baten	-268	-2.045	-2.313	-2.484	171
Saldo	3.357	479	3.836	2.436	1.399
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	5.744	-1.406	4.339	2.640	1.699
Baten	-49.087	-1.276	-50.362	-50.557	194
Saldo	-43.342	-2.681	-46.024	-47.917	1.893
Totaal lasten	49.500	4.071	53.571	57.987	-4.416
Totaal baten	-49.670	-3.103	-52.773	-60.176	7.404
SALDO BATEN EN LASTEN	-170	968	798	-2.189	2.987
Reserves toevoeging	149	206	355	1.711	-1.357
Reserves onttrekking	-	-1.173	-1.173	-1.469	296
Totaal mutaties in reserves	149	-968	-819	243	-1.061
RESULTAAT	-21	-	-21	-1.947	1.926

Het overzicht van baten en lasten laat een positief resultaat zien van € 1,9 mln. Daarvan heeft € 1,9 mln. (V) betrekking op *reguliere* taken en budgetten en € 17.000 (V) op de *veranderopgave*. De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden in het hiernavolgende per programma toegelicht.

2.2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingswijzigingen

Na het vaststellen van de MJPB 2023-2025 zijn nog een aantal begrotingswijzigingen doorgevoerd. Het betreft hier in eerste instantie wijzigingen na de behandeling en vaststelling van de eerste bestuursrapportage 2023.

Met de eerste bestuursrapportage van 2023 zijn nog een aantal kadercorrecties doorgevoerd die het gevolg zijn van correcties als gevolg van (bestuurlijke) besluitvorming, correcties als gevolg van maat- en meerwerk en correcties verband houdend met dienstverlening aan derden.

Daarnaast zijn bij de eerste bestuursrapportage van 2023 de effecten van autonome loon- en prijsontwikkelingen door de gemeenten gecompenseerd en zijn middelen beschikbaar gesteld voor een aantal specifieke (verander-)opgaven. Over de besteding hiervan wordt in hiernavolgende verslag gedaan.

In de vergadering van 23 november 2023 heeft het bestuur een aantal interne begrotingswijzigingen tussen programma's vastgesteld. Door middel van deze begrotingswijzigingen zijn de budgetten op het programma begroot waar feitelijk de sturing plaatsvindt en ook de kosten worden gerealiseerd. Ook is het investeringskrediet op een aantal activa categorieën verhoogd.

Het cijfermatige verloop van de begroting 2023 is zichtbaar gemaakt in bijlage 2.

Programma Bedrijfsvoering gemeenten

Reguliere exploitatie

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN				
Lasten	43.009	50.369	-7.360	N
Baten	-98	-7.135	7.038	V
Saldo	42.911	43.233	-322	N
Toevoegingen aan reserves	193	193	-	N
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	N
Saldo na reserves	43.104	43.426	-322	N
<i>Lasten</i>				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			2.392	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-4.310	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-143	N
- Vrijval kapitaalslasten			449	V
- Hogere lasten maat- en meerwerk Facilitaire zaken			-2.549	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk ICT			-1.714	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk Managementsupport			-1.592	N
- Hogere lasten i.v.m. maat- en meerwerk Basisregistraties			-144	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk Inkoop & aanbesteding			-74	N
- Hogere lasten inhuur i.v.m. maat- en meerwerk DIV			-63	N
- Lagere lasten door hybride werken			261	V
- Lagere licentielasten			234	V
- Hogere lasten project E-HRM			-222	N
- Lagere lasten Monitoring & detectie			100	V
- Hogere opleidingslasten			-41	N
- Overige verschillen lasten			55	V
<i>Baten</i>				
- Maat- en meerwerk			6.192	V
- Hogere opbrengsten i.v.m. project E-HRM			340	V
- Hogere opbrengsten uitkeringen			333	V
- Opbrengsten uit detacheringen			173	V

Personele lasten

De vacatureruimte blijft redelijk stabiel. Toch stuurt De Connectie actief op het structureel invullen van formatie. In vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. Dit gebeurt ook om, waar nodig, het ziekteverzuim op te vangen. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt om de voorziening voor bovenwettelijk verlof aan te vullen.

Vrijval kapitaalslasten

Doordat het investeringsniveau in 2023 per saldo wat achterloopt bij de begroting kan ook een deel van het bijbehorende kapitaalslastenbudget incidenteel vrijvallen.

Maat- en meerwerk Facilitaire zaken

Dit betreft in belangrijke mate de door de afdeling Facilitaire Zaken gemaakte kosten voor het faciliteren van vluchtelingenopvang. De kosten die hiervoor worden gemaakt worden verrekend met de gemeenten (€ 1,2 mln.). Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor evenementen, banqueting en vormgeving. Met ingang van 2022 zijn deze budgetten weer overgedragen aan de gemeente Arnhem en wordt deze dienstverlening op basis van werkelijk gemaakte kosten verrekend (€ 0,9 mln.). Daarnaast heeft het maat- en meerwerk betrekking op diverse posten, waaronder de kosten voor het drukwerk en de postverzending voor verkiezingen en de kosten die sinds 2023 worden gemaakt voor het leasen thuiswerkmeubilair. Ook deze kosten zijn als maat- en meerwerk bij de gemeenten in rekening gebracht.

Door de sloop van het oude gemeentehuis en de tijdelijke huisvesting van de gemeente Rheden op nevenlocaties zijn per saldo meer kosten gemaakt. De afspraak met de gemeente Rheden is om de begroting voor deze tijdelijke situatie niet aan te passen, maar deze meerkosten via de exploitatie te verrekenen. Dit geldt ook voor de kosten van de inzet van een externe projectleider voor het nieuwe gemeentehuis.

Maat- en meerwerk ICT

Op verzoek van de gemeenten worden er ICT-projecten door De Connectie uitgevoerd. De KKV-verzoeken¹⁵ worden op basis van werkelijke lasten aan de opdrachtgever gefactureerd. Daarnaast zijn er nog enkele grotere projecten uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan de implementatie van Office365 en implementatie zaakstelsel. Naast deze ICT-projecten is er maat- en meerwerk geleverd voor bijvoorbeeld de levering van mobiele devices. Ook deze kosten zijn als maat- en meerwerk bij de gemeenten in rekening gebracht.

Maat-en Meerwerk Management Support

Op verzoek van de gemeenten worden de gemeenten meer ondersteund door de afdeling Management Support. Een aanzienlijk gedeelte van dit meerwerk wordt afgenomen door de gemeente Arnhem. Dit is het gevolg van het besluit van de gemeente Arnhem om de secretariële ondersteuning intern anders te organiseren, waarbij een uitbreiding van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden. In 2023 wordt dit incidenteel middels maat- en meerwerk verrekend en vanaf 2024 zal de begroting hierop aangepast worden.

Maat- en meerwerk Basisregistraties

Met de gemeenten Arnhem, Rheden, Renkum en Roosendaal is een maat- en meerwerkovereenkomst opgemaakt voor het wegwerken van achterstanden op mutatiesignalering. Met mutatiesignalering worden aanpassingen in objecten zoals woningen (bijvoorbeeld het slopen of bouwen van een bijgebouw) geautomatiseerd opgemerkt.

Maat- en meerwerk Inkoop & aanbesteding

Vanuit De Connectie wordt ondersteuning geleverd aan diverse inkoop- en aanbestedingstrajecten. De aanvullende ondersteuning ten opzichte van de beschikbare uren in het kader is verrekend met de gemeenten.

¹⁵ Kleine Klant Verzoeken: Dit zijn kleine projecten die een korte doorlooptijd hebben en een gering bedrag aan kosten.

Maat- en meerwerk DIV

Het nieuwe gemeentehuis van de gemeente Rheden is niet voorzien in een archiefkelder. Het fysieke archief zal worden ondergebracht bij het Gelders Archief. De kosten voor het bewerken van het fysieke archief zodat de documenten overgedragen kunnen worden aan het Gelders Archief worden verrekend met de gemeente.

Hybride werken

De lasten voor o.a. de postvoorziening, repro en de koffievoorzieningen zijn lager dan begroot. Dit is het gevolg van dat er meer thuis gewerkt wordt. Het structurele voordeel op deze kosten zal door De Connectie worden betrokken bij de businesscase huisvesting/ hybride werken. Naar verwachting zullen bijvoorbeeld de kosten voor het faciliteren van de thuiswerkvoorzieningen voor de medewerkers van De Connectie toenemen.

Licentielasten

Voor diverse applicaties worden er incidenteel minder lasten gerealiseerd dan begroot, bijvoorbeeld doordat aanbestedingen of projecten voor nieuwe applicaties vertraging hebben opgelopen.

Project E-HRM

Het project E-HRM heeft vertraging opgelopen en de scope van het project is uitgebreid. Dit leidt tot meerkosten. Het OGO heeft hier een besluit over genomen. De vertraging is opgelopen doordat harmoniseren meer tijd kost dan verwacht. Ten tijde van de aanbesteding was de intentie om voor het grootste deel van de processen uit te gaan van best practices. In de praktijk is dat niet haalbaar gebleken doordat de eisen en wensen van de gemeenten verder uit elkaar liggen dan verwacht.

Monitoring en detectie

De Baseline Informatieveiligheid Overheid schrijft het inrichten van een monitoring- en detectieomgeving (SOC/SIEM) voor. Het project SOC/SIEM is ondergebracht in het programma Basis op Orde informatieveiligheid en privacy om hiermee de samenhang met andere informatieveiligheidscomponenten goed te kunnen borgen. De afronding van het project is hierdoor vertraagd. Dit betekent dat de inzet van de structurele middelen in 2023 niet nodig is geweest. Deze vallen incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

Opbrengsten uit maat- en meerwerk

Extra opbrengsten zijn gerealiseerd door het leveren van maat- en meerwerk. Hier staan personele en materiële kosten tegenover. De financiële effecten van structureel maat- en meerwerk worden verwerkt in het begrotingsjaar volgend op het jaar waarin de maat- of meerwerkovereenkomst tot stand is gekomen.

Opbrengsten uitkeringen

Er worden hogere opbrengsten gerealiseerd uit WAO- en ziektegeden en WGA-uitkeringen volgend uit re-integratietrajecten. Dit levert een incidenteel voordeel op wat ten gunste komt van het resultaat.

Opbrengsten detacheringen

Het resultaat op detacheringen heeft betrekking op aanvullende opbrengsten uit afgesloten detacheringsovereenkomsten met gemeenten en derden.

Veranderopgave

Bedragen x 1.000 euro	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023	Voordeel / Nadeel
Veranderopgave				
Lasten	75	58	17	V
Baten	-	-	-	N
Saldo	75	58	17	V
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	N
Onttrekkingen aan reserves	-75	-75	0	V
Saldo na reserves	-	-17	17	V
Programma 2!Connect	60	58	2	V
-/- Vrijval bestemmingsreserve Opgave ICT	-60	-60	-	N
Plan van aanpak Basisregistraties	15	-	15	V
-/- Vrijval bestemmingsreserves Basisregistraties	-15	-15	-	N

Programma 2!Connect

Met het opruimen van de oude omgevingen komt de afronding van het programma 2!Connect in zicht. Het bedrag dat voor dit programma nog beschikbaar is in de bestemmingsreserve Veranderopgave, is hiermee nagenoeg besteed. Het restantbedrag valt in 2023 vrij ten gunste van het resultaat.

Plan van aanpak Basisregistraties

Gebleken is dat het bedrag dat voor de uitvoering van het Plan van aanpak Basisregistraties nog beschikbaar is in de bestemmingsreserve Veranderopgave niet meer nodig is voor de afronding hiervan. Het restantbedrag valt in 2023 vrij ten gunste van het resultaat.

Programma Belastingen Gemeenten

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN				
Lasten	6.149	4.921	1.228	V
Baten	-2.313	-2.484	171	V
Saldo	3.836	2.436	1.399	V
Toevoegingen aan reserves	12	1.159	-1.147	N
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	N
Saldo na reserves	3.848	3.596	252	V
<i>Lasten</i>				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			190	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-74	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-38	N
- Lagere proceskostenvergoedingen			766	V
- Lagere lasten voor personele inzet bezwaren			381	V
- Hogere lasten maat- en meerwerk			-33	N
- Overige verschillen lasten			35	V
<i>Baten</i>				
- Maat- en meerwerk			33	V
- Hogere opbrengsten dwanginvordering			116	V
- Opbrengsten uit detacheringen			8	V
- Overige verschillen baten			14	V
<i>Reserves</i>				
- Toevoeging bestemmingsreserve WOZ-bezwaren			-1.147	N

Personele lasten

Bij Belastingen is de vacatureruimte licht afgenomen ten opzichte van vorig jaar. In vacatureruimte wordt voorzien door in te huren. Ook in dit programma zijn de effecten terug te zien van de aanvullende toevoeging aan de verlofvoorziening.

Afhandeling WOZ-bezwaren

In 2023 heeft het bestuur incidenteel extra middelen toegekend voor de proceskostenvergoedingen en de personele inzet op bezwaarafhandeling als gevolg van de stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waardebepalingen. Eén van de voornaamste oorzaken van de lagere kosten is dat er vaker meerdere objecten in één zaak afgehandeld konden worden. Hierdoor hoeft er maar één keer een proceskostenvergoeding te worden betaald en konden door afspraken met de NCNP-bureaus de bezwaren efficiënter afgehandeld worden. Daarnaast is er minder personele inzet gepleegd en zijn hierdoor ook minder kosten gemaakt. De oorzaak hiervan is dat het lastig is gebleken om personeel uit de markt te halen. Dit omdat elke gemeente tegen dezelfde problematiek aanloopt en extra personele inzet nodig heeft.

Voor de niet-bestede middelen heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. Aanleiding hiervoor is dat naar verwachting het aantal bezwaren onverminderd hoog uit zal vallen en de daaraan gerelateerde kosten in elk geval ook in 2024 niet binnen de huidige budgetten zullen passen. Ook zal een deel van de bezwaarafhandeling over 2023 pas in 2024 afgerond zijn. Met deze toevoeging kan worden voorkomen dat er begin 2024 opnieuw middelen van de gemeenten gevraagd zullen moeten worden.

Maat- en meerwerk

Een deel van het afgelopen jaar had de gemeente Rheden onvoldoende capaciteit om de telefonisch binnenkomende vragen over belastingen te beantwoorden. De Connectie heeft deze dienstverlening voor hen uitgevoerd. Hiervoor is een maat- en meerwerk overeenkomst opgemaakt.

Opbrengsten dwanginvordering

De hogere opbrengsten worden veroorzaakt door de toegenomen inkomsten uit dwanginvordering. De inkomsten uit dwanginvordering betreffen feitelijk de meeropbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen opgelegd door de afdeling Belastingen. Deze bedragen worden, samen met de belastingeninkomsten zelf, via de gemeenten geïnd en aan het einde van het jaar verrekend.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD				
Lasten	4.339	2.640	1.699	V
Baten	-50.362	-50.557	194	V
Saldo	-46.024	-47.917	1.893	V
Toevoegingen aan reserves	149	359	-210	N
Onttrekkingen aan reserves	-1.099	-1.394	296	V
Saldo na reserves	-46.973	-48.952	1.979	V
<i>Lasten</i>				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			272	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-455	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			22	V
- Personele lasten hoger door frictiekosten veranderopgave			-40	N
- Vrijval stelpost kapitaalslasten			666	V
- Vrijval stelpost compensatie autonome prijsontwikkelingen			563	V
- Vrijval stelpost organisatieontwikkeling			142	V
- Lagere lasten Wachtwoordgebruik en veilig mailen (S)			300	V
- Hogere huisvestingslasten			-176	N
- Lagere lasten structurele budgetten informatieveiligheid (S)			170	V
- Lagere lasten inrichting Privacymanagementsysteem (I)			120	V
- Lagere lasten project Basis op orde informatieveiligheid (I)			50	V
- Lagere lasten Wachtwoordgebruik en veilig mailen (I)			40	V
- Lagere opleidingslasten			38	V
- Overige verschillen lasten			-12	N
<i>Baten</i>				
- Hogere renteopbrengsten			385	V
- Resultaatbestemming Jaarrekening 2022 naar gemeenten			-371	N
- Aanvullende bijdrage huisvestingslasten			176	V
- Overige verschillen baten			4	V
<i>Reserves</i>				
- Toevoeging bestemmingsreserve Informatieveiligheid			-210	N
- Onttrekking bestemmingsreserve Informatieveiligheid			-75	N
- Resultaatbestemming 2022			371	V

Personele lasten

Bij het Bedrijfsbureau is de vacatureruimte licht afgenomen ten opzichte van vorig jaar. In vacatureruimte wordt deels voorzien door in te huren. Voor een ander deel wordt gebruik gemaakt van de diensten van de gemeente Arnhem. Ook in dit programma zijn de effecten terug te zien van de aanvullende toevoeging aan de verlofvoorziening. Daarnaast is er iets meer uitgegeven aan het oplossen van personele fricties dan hiervoor was begroot.

Stelpost kapitaalslasten

In de begroting van De Connectie is een stelpost opgenomen voor toekomstige kapitaalslasten van uitgestelde investeringen. De incidentele vrijval wordt gebruikt om de negatieve algemene reserve aan te vullen. Deze is eerder ontstaan door een verschuiving van investeringsprojecten naar exploitatieprojecten binnen het programma 2!Connect. Het resterende deel van de stelpost kapitaalslasten valt incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

Stelpost autonome prijsontwikkelingen

Conform afspraak wordt De Connectie voor de effecten van (autonome) prijsontwikkelingen gecompenseerd door de gemeenten via de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. Deels is deze compensatie rechtstreeks doorvertaald naar de begroting op afdelingsniveau. Een ander deel is als stelpost centraal begroot. Deze stelpost valt in 2023 incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

Stelpost organisatieontwikkeling

Een aantal knelpunten binnen de begroting van De Connectie is opgelost door structurele voordelen op andere budgetten hiervoor in te zetten. Het resterende voordeel is begroot als stelpost voor organisatieontwikkeling en de drie thema's. In 2023 is deze post nog niet nodig geweest en valt hiermee vrij ten gunste van het resultaat.

Wachtwoordgebruik en veilig mailen

De projecten wachtwoordgebruik en veilig mailen zijn vertraagd. Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om incidenteel beschikbaar gestelde middelen beschikbaar te houden voor informatieveiligheid en privacy. De activiteiten en bestedingen volgen het tempo van het Programma Informatieveiligheid en privacy waarin samen met de gemeente Arnhem wordt opgetrokken. Voor de incidentele middelen (€ 40.000) heeft het bestuur in 2023 besloten deze te reserveren in de bestemmingsreserve Informatieveiligheid. Het deel van de structurele middelen (€ 300.000) dat in 2023 niet nodig is valt incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

Project Basis op orde Informatieveiligheid

De middelen die, vanuit de resultaatbestemming van de jaarrekening 2022, zijn gereserveerd voor het Project Basis op orde zijn eveneens pas in 2024 nodig. In 2023 heeft het bestuur besloten om de, niet bestede, incidenteel toegekende budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve.

Privacy Managementsysteem

Er zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor het inrichten van een privacy managementsysteem (PMS). Het inrichten van het PMS wordt ondergebracht in het programma Basis op Orde informatieveiligheid en privacy om hiermee de samenhang met andere informatieveiligheids- en privacycomponenten goed te kunnen borgen. De afronding van het project is hierdoor vertraagd. Dit betekent dat de inzet van de incidentele middelen in 2023 nog niet nodig is. In 2023 heeft het bestuur besloten om de niet bestede, incidenteel toegekende, budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve.

Structurele budgetten Informatieveiligheid

Als gevolg van de voornoemde vertragingen in de uitvoering van het Programma Informatieveiligheid en privacy, is ook een deel van de hiervoor structureel beschikbare budgetten nog niet nodig geweest in 2023. Hierbij valt te denken aan budget voor licentiekosten van een Information security management systeem (ISMS), maar ook aan het budget om, onder regie van de CISO, onafhankelijk de informatieveiligheid te kunnen toetsen en voor het uitvoeren van securitytesten.

Huisvestingslasten

De Connectie heeft een huurovereenkomst gesloten met de gemeente Arnhem voor het beschikbaar stellen van werkplekken voor medewerkers van De Connectie. Deze huurovereenkomst wordt jaarlijks geïndexeerd. De Connectie wordt lopende het jaar niet via het kader gecompenseerd voor de gestegen huisvestingslasten. De benodigde aanvullende gemeentelijke bijdrage is via de exploitatie verrekend.

Opleidingsbudget

Van het centrale opleidingsbudget is in 2023 € 38.000 minder uitgegeven dan begroot.

Resultaatbestemming 2022

Op 24 april 2023 heeft het bestuur van De Connectie de jaarrekening 2022 vastgesteld. Onderdeel van de vaststelling is een besluit over de inzet van het jaarrekeningresultaat. Besloten is om € 371.000 van het positieve resultaat terug te geven aan de gemeenten. Tegenover de terugbetaling aan de gemeenten staat de onttrekking van het jaarrekeningresultaat vanuit de Algemene reserve.

Renteopbrengsten

Er is een voordeel ontstaan als gevolg van de opbrengsten uit de rente die De Connectie ontvangt over het saldo op de lopende rekeningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG vergoedt dagrente die aansluit bij de dagrente van de Europese Centrale Bank (EBC) en is hiermee moeilijk te voorspellen. Dit levert een incidenteel voordeel op wat ten gunste komt van het resultaat.

Bestemmingsreserve Informatieveiligheid

In 2023 heeft het bestuur besloten om de niet bestede, incidenteel toegekende, budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve Informatieveiligheid. De begrote onttrekking uit deze bestemmingsreserve was eveneens niet nodig. Dit levert een incidenteel nadeel op wat ten laste komt van het resultaat.

2.2.3 Bijdragen gemeenten

De bijdragen van de gemeenten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
Gemeenten					
Arnhem	33.431	3.626	37.057	40.359	-3.302
Renkum	4.817	609	5.427	6.754	-1.327
Rheden	7.877	916	8.793	9.767	-974
Totaal bijdragen deelnemers	46.125	5.151	51.276	56.879	-5.603

Het verschil tussen de begrote bijdragen en de werkelijk gerealiseerde bijdragen kan als volgt worden toegelicht:

	Arnhem	Renkum	Rheden	Totaal
Bedragen x 1.000 euro				
Resultaat bijdragen gemeenten				
Meer- en maatwerk	3.633	1.402	1.081	6.117
Teruggave CPB prijsstijging 2022	-554	-82	-134	-769
Teruggave jaarrekeningresultaat 2022	-266	-40	-65	-371
Project E-HRM	231	35	57	322
Huisvestingslasten	176	-	-	176
Detacheringen	82	11	34	127
Saldo t.o.v. begroot 2023	3.302	1.327	974	5.603

De begrote bijdragen betreffen in hoofdzaak de reguliere bevoorschotting van de gemeenten aan De Connectie. In 2023 is er voor € 6,1 mln. aan maat- en meerwerk geleverd.

Op basis van prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie had in 2022 € 662.000 (3,7%-punt) aan de bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen moeten worden toegevoegd, in plaats van € 1,4 mln. (7,3%-punt). Het meerdere is in 2023 terugbetaald aan de gemeenten.

Ten aanzien van de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2022 heeft het bestuur besloten het reguliere deel hiervan ad. € 371.000 in 2023 met de gemeenten te verrekenen.

De aanvullende bijdrage in de gestegen huisvestingslasten van de gemeente Arnhem heeft betrekking op de huurovereenkomst die met deze gemeente is gesloten voor het beschikbaar stellen van werkplekken voor medewerkers van De Connectie. De Connectie is nog niet via het kader gecompenseerd voor de gestegen huisvestingslasten. Dit wordt in de eerste bestuursrapportage 2024 meegenomen.

Het resultaat op detacheringen heeft betrekking op aanvullende opbrengsten uit afgesloten detacheringsovereenkomsten.

2.2.4 Bijdragen derden

De bijdragen van derden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
Bijdragen derden					
St Sociale Wijkteams Arnhem	1.002	-140	862	863	-1
ODRA	991	-991	-	-	-
Gemeente West Maas en Waal	837	-120	717	927	-210
Werkplein Arnhem Noord	185	-185	-	-	-
Sportbedrijf Arnhem	154	-116	38	41	-3
Gemeente Rozendaal	109	33	142	204	-62
MGR Sociaal domein	106	6	112	124	-12
Overige derden	35	-32	3	92	-89
Totaal bijdragen derden	3.421	-1.547	1.874	2.252	-378

De dienstverlening aan derden betreft in belangrijke mate de continuering van de dienstverlening van de gemeenten aan deze derden. De bijdragen van overige derden hebben onder meer betrekking op de gemeenten Lingewaard, Sportbedrijf Arnhem, het Gelders Archief en op de DRAN (doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen).

Er is per saldo meer omgezet dan begroot. Dit heeft onder meer te maken met meerwerk aan onder andere gemeente West Maas en Waal, gemeente Rozendaal en gemeente Lingewaard.

2.2.5 Incidentele baten en lasten

	Begroting 2023	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2023	Saldo t.o.v. begroot 2023
Bedragen x 1.000 euro					
Totaal lasten	49.500	4.071	53.571	57.987	-4.416
Totaal Baten	-49.670	-3.103	-52.773	-60.176	7.404
Totaal mutaties in reserves	149	-968	-819	243	-1.061
SALDO TOTALE BATEN EN LASTEN	-21	-	-21	-1.947	1.926
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	384	730	1.114	2.271	-1.157
Baten	-46	-	-46	-385	340
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	-	2.045	2.045	819	1.226
Baten	40	-2.045	-2.005	-2.076	71
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	220	65	285	-1.646	1.932
Baten	-747	378	-369	-383	14
SALDO INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	-149	1.173	1.024	-1.401	2.425
MUTATIES IN RESERVES					
Reserves toevoeging	149	-	149	1.506	-1.357
Reserves onttrekking	-	-1.173	-1.173	-1.394	220
SALDO INCIDENTELE MUTATIES RESERVES	149	-1.173	-1.024	112	-1.137
Totaal incidentele lasten	604	2.840	3.444	1.444	2.001
Totaal incidentele baten	-753	-1.667	-2.420	-2.845	425
Totaal incidentele mutaties in reserves	149	-1.173	-1.024	112	-1.137
SALDO INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	-	-	-	-1.289	1.289
Totaal structurele lasten	48.897	1.230	50.127	56.543	-6.417
Totaal structurele baten	-48.918	-1.436	-50.353	-57.332	6.979
Totaal structurele mutaties in reserves	-	206	206	130	75
SALDO STRUCTURELE BATEN EN LASTEN	-21	1	-20	-658	637

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Uitgangspunt is dat structurele lasten zoveel als mogelijk gedekt worden door structurele baten.

Het incidentele resultaat bedraagt € 1,2 mln. (V). Dit resultaat wordt veroorzaakt door hoofdzakelijk de volgende posten:

- De vacatureruimte blijft redelijk stabiel. In vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. Dit geldt ook, waar nodig, om het ziekteverzuim op te vangen. Dit heeft geleid tot een incidenteel nadeel van € 1,9 mln.
- In de begroting van De Connectie is een stelpost opgenomen voor toekomstige kapitaalslasten van uitgestelde investeringen. De incidentele vrijval wordt gebruikt om de negatieve algemene reserve aan te vullen. Deze is eerder ontstaan door een verschuiving van investeringsprojecten naar exploitatieprojecten binnen het programma 2!Connect. Het resterende voordeel van € 666.000 valt incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.
- Als gevolg van de voornoemde vertragingen in de uitvoering van het Programma Informatieveiligheid en privacy, is ook een deel van de hiervoor structureel beschikbare budgetten nog niet nodig geweest in 2023. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 570.000.
- Conform afspraak wordt De Connectie voor de effecten van (autonome) prijsontwikkelingen gecompenseerd door de gemeenten via de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. Een deel hiervan is als stelpost centraal begroot. Het voordeel van € 563.000 valt incidenteel vrij ten gunste van het resultaat.

- Doordat het investeringsniveau in 2023 per saldo wat achterloopt bij de begroting zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 449.000.
- Er is een voordeel ontstaan als gevolg van de opbrengsten uit de rente die De Connectie ontvangt over het saldo op de lopende rekeningen. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 385.000.
- De structurele lasten voor o.a. de postvoorziening, repro en de koffievoorzieningen zijn lager dan begroot. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 261.000.
- De structurele lasten voor diverse applicaties zijn lager dan begroot. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 234.000.
- In 2023 is er een aanvullende dotatie aan de voorziening gedaan in verband met de CAO waarin is bepaald dat medewerkers bovenwettelijke verlofuren mogen sparen. De dotatie is gebaseerd op het saldo aan bovenwettelijke verlofuren per ultimo 2023. Dit heeft geleid tot een incidenteel nadeel van € 159.000.
- Een aantal knelpunten binnen de begroting van De Connectie is opgelost door structurele voordelen op andere budgetten hiervoor in te zetten. Het resterende voordeel is begroot als stelpost voor organisatieontwikkeling en de drie thema's. In 2023 is deze post nog niet nodig geweest en valt hiermee vrij ten gunste van het resultaat. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 142.000.
- Voor het E-HRM project zijn incidenteel aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Nog niet alle activiteiten zijn in 2023 volledig afgerond. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 118.000.

De overige incidentele baten en lasten zijn budgettair neutraal. Geconcludeerd kan worden dat er geen structurele lasten worden gedekt vanuit incidentele baten.

2.2.6 Afwijkingen op investeringsprogramma

Meerjareninvesteringsprogramma		Begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Bedragen x 1.000 euro				
1. Afgeronde investeringen				
FZF	Inrichting gebouwen en inventaris	160	160	-
ICT	Telecommunicatie-voorzieningen	21	21	-
ICT	Hardware	1.969	1.969	-
ICT	Mob App (tablets/labtops/smartphone)	1.182	1.182	-
2. Van investeringen naar exploitatie				
I&A	Software	20	-	20
3. Investeringsprogramma's doorschuif naar 2024				
FZF	Inrichting gebouwen en inventaris	40	-	40
FZF	Personenautos	45	-	45
ICT	Hardware	452	-	452
ICT	Mob App (tablets/labtops/smartphone)	797	-	797
ICT	Telecommunicatie-voorzieningen	19	-	19
4. Niet-begrote investeringen, noodzakelijk en conform bestaand beleid				
ICT	Glasvezelbekabeling	-	144	-144
Totaal Meerjareninvesteringsprogramma		4.705	3.476	1.229

Ad 1. Deze categorie investeringen is het deel van de investeringen dat conform de planning is afgerond in 2023.

Ad 2. Dit betreft begrote investeringen, die uiteindelijk in de exploitatie zijn verwerkt. De investering in software bij I&A betreft het ontwikkelen van software voor spendanalyses. De kosten hiervan zijn in de exploitatie genomen en vanaf heden vindt er alleen nog onderhoud plaats.

Ad 3. Deze investeringen zijn in 2023 niet of nog niet geheel afgerond. De ingebruikname van nieuwe bureaustoelen voor de gemeente Rheden zal in 2024 plaatsvinden. Dit geldt ook voor de investering in personenauto's. De bestelling is in 2023 geplaatst, maar de levering en ingebruikname zal in 2024 plaatsvinden.

De lagere investering in hardware wordt veroorzaakt doordat de aanbestedingen van AV-middelen en de video-observatiesystemen vertraagd zijn. De investeringen volgend uit deze aanbestedingen schuiven door naar 2024. De lage investering in mobiele apparatuur hangt samen met de, vaak iets langere, technische levensduur van de apparatuur. Daarnaast is er in 2023 sprake geweest van leveringsproblemen voor laptops wat ook heeft geleid tot het doorschuiven van investeringen naar 2024.

Ad 4. Deze investeringen zijn niet als investering of te laag begroot, maar passen wel binnen het bestaande beleid. De investeringen in glasvezelbekabeling zijn voor het merendeel op verzoek van de gemeente Arnhem gedaan, onder andere voor het dataverkeer van verkeers- en video-observatiecamera's. De hieruit volgende kapitaalslasten worden via maat- en meerwerkovereenkomsten bij de gemeenten in rekening gebracht.

2.2.7 Informatie Wet normering topinkomens (WNT)

Onderstaande tabellen betreffen een weergave van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling		2023
Bedragen x € 1		
Functiegegevens		S de Kleyn Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1 fte
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 106.202
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.134
Subtotaal		€ 123.335
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum *		€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		€ 123.335
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
		2022
Functiegegevens		MC Kersbergen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1 fte
Dienstbetrekking?		Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 72.197
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 0
Subtotaal		€ 72.197
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum *		€ 72.197
Totale bezoldiging		€ 72.197

Het voor De Connectie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 voor leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling vallen ook binnen het toepasselijke bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking	
Kalenderjaar	2022
Bedragen x € 1	
Naam	MC Kersbergen
Functiegegevens	Directeur
Periode functievervulling in het kalenderjaar	01/01 - 31/08
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.073
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 166.786
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 272.969
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 147.196
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 224.476
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 224.476
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Het toepasselijke bezoldigingscriterium voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking is in 2023 € 29.500 per maand voor de eerste 6 maanden en € 22.400 per maand voor de volgende 6 maanden. In 2023 is er geen leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking in dienst geweest.

De WNT-verantwoording die moet worden opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten is in overeenstemming met de Uitvoeringsregeling WNT zoals die op 1 januari 2023 luidt. Van elke topfunctionaris en van elke gewezen topfunctionaris moet de bezoldiging worden vermeld, ook als het bezoldigingsmaximum niet is overschreden. Er is geen sprake van overschrijdingen van het bezoldigingsmaximum.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Bestuur De Connectie 2023		
Naam topfunctionaris	Functie	Periode
Dorus Klomberg (wethouder gemeente Rheden)	Voorzitter	01/01 - 31/12
Maurits van de Geijn (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	01/01 - 31/12
Marinka Mulder (wethouder gemeente Renkum)		01/01 - 31/12
Bestuur De Connectie 2022		
Naam topfunctionaris	Functie	Periode
Dorus Klomberg (wethouder gemeente Rheden)	Voorzitter	01/01 - 31/12
Jan van Dellen (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	01/01 - 21/6
Maurits van de Geijn (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	22/06 - 31/12
Leonie Rolink (wethouder gemeente Renkum)		01/01 - 21/6
Marinka Mulder (wethouder gemeente Renkum)		22/06 - 31/12

Het betreft hier de bestuurders van De Connectie. Zij ontvangen vanuit De Connectie geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het BBV en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over investeringen gedurende het lopende boekjaar wordt een half jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. Samengestelde activa met een verkrijgingsprijs < € 10.000 worden niet geactiveerd.

Voorzieningen worden gevormd ingeval er sprake is van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten óf voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Dotaties aan een voorziening worden als last in het betreffende jaar verantwoord. Onttrekkingen aan een voorziening vinden rechtstreeks ten laste van de voorziening plaats, zonder de exploitatie hiervoor te belasten. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van De Connectie.

3. Bijlagen behorende tot de jaarrekening

3.1 Bijlage 1: Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directeur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 23 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves voor fouten en 3% voor onduidelijkheden en is daarmee vastgesteld op € 596.980 voor fouten en € 1.790.940 voor onduidelijkheden. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedragen x 1.000 euro
1A. Overschrijding lasten programma's	7.343
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden (bruto)</i>	<i>7.343</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd.	7.343
5. <i>Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (netto)</i>	<i>0</i>
Voorwaardencriterium	
Geen bevindingen	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0

In 2023 is op het begrotingscriterium een bruto-onrechtmatigheid te melden, namelijk een overschrijding van de lasten op het programma bedrijfsvoering gemeenten van € 7,34 mln. Deze overschrijding wordt voor € 7,04 mln. verklaard door direct aan de lasten gerelateerde opbrengsten. Voor € 0,30 mln. past de overschrijding binnen bestaand beleid. Dit betreft kosten die gemaakt zijn voor inhuur ter invulling van vacatures en voor ziektevervangning.

In de financiële verordening is opgenomen dat een overschrijding met direct daaraan gerelateerde opbrengsten acceptabel is. Ook hogere lasten die gemaakt worden om het regulier beleid uit te voeren zijn acceptabel. Daarmee hebben deze overschrijdingen naar mening van de directie geen invloed op het oordeel over de rechtmatigheid. Op het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium en het voorwaardencriterium zijn geen afwijkingen te melden. Zodoende is de netto-onrechtmatigheid als nihil te kwalificeren.

De Kadernota rechtmatigheid 2023 geeft geen expliciet antwoord op de vraag of het rechtmatigheidsoordeel moet zijn berust op de bruto- of netto onrechtmatigheid. Navraag bij de commissie BBV leert echter dat het oordeel, in tegenstelling tot eerdere jaren, zou moeten zijn gebaseerd op de bruto-afwijkingen. In dat geval zou het oordeel ten aanzien van de lasten, baten en balansmutaties onrechtmatig moeten luiden. Niettemin is de directie, gelet op het voorgaande, van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

3.2 Bijlage 2: Taakvelden

Taakvelden	Begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-51.643	44.626	-7.017	-56.018	51.082	-4.936
0.5 Treasury	-	9	9	-385	6	-379
0.61 OZB woningen	-	7.106	7.106	-2.228	4.965	2.737
0.64 Belastingen overig	-268	792	524	-723	794	71
0.8 Overige baten en lasten	-	75	75	-3	161	158
0.10 Mutaties reserves	-1.173	355	-819	-1.469	1.711	243
Saldo	-53.084	52.962	-122	-60.825	58.719	-2.106
1. Veiligheid						
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	102	102	43	116	160
Saldo	-	102	102	43	116	160
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-862	862	-	-863	863	-
Saldo	-862	862	-	-863	863	-
Resultaat	-53.946	53.925	-21	-61.645	59.698	-1.947

Taakvelden Programma Bedrijfsvoering gemeenten	Begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-98	39.753	39.656	-6.702	48.326	41.624
0.5 Treasury	-	9	9	-	6	6
0.61 OZB woningen	-	1.892	1.892	-137	502	364
0.64 Belastingen overig	-	391	391	-340	613	273
0.8 Overige baten en lasten	-	75	75	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-75	193	118	-75	193	118
Saldo	-172	42.313	42.141	-7.253	49.640	42.387
1. Veiligheid						
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	102	102	43	116	160
Saldo	-	102	102	43	116	160
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	862	862	-	863	863
Saldo	-	862	862	-	863	863
Resultaat	-172	43.277	43.104	-7.210	50.620	43.410

Taakvelden Programma Belastingen gemeenten	Begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-2.045	534	-1.511	-10	277	266
0.61 OZB woningen	-	5.214	5.214	-2.090	4.463	2.373
0.64 Belastingen overig	-268	401	133	-384	181	-202
0.10 Mutaties reserves	-	12	12	-	1.159	1.159
Saldo	-2.313	6.161	3.848	-2.484	6.080	3.596
Resultaat	-2.313	6.161	3.848	-2.484	6.080	3.596

Taakvelden Programma Algemene dekkingsmiddelen en ov	Begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-49.500	4.339	-45.162	-49.306	2.479	-46.826
0.5 Treasury	-	-	-	-385	-	-385
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-3	161	158
0.10 Mutaties reserves	-1.099	149	-950	-1.394	359	-1.035
Saldo	-50.599	4.488	-46.111	-51.088	2.999	-48.089
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-862	-	-862	-863	-	-863
Saldo	-862	-	-862	-863	-	-863
Resultaat	-51.461	4.488	-46.973	-51.951	2.999	-48.952

4. Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

4.1 Bijlage 3: Begrotingsmutaties

	Lasten 2023	Baten 2023	Begroot saldo 2023
Bedragen x 1.000 euro			
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN			
Primitieve begroting	40.131	-316	39.816
Mutaties 1e bestuursrapportage 2023	2.530	218	2.748
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's 2023	422	-	422
Totaal	43.084	-98	42.986
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BELASTINGEN GEMEENTEN			
Primitieve begroting	3.624	-268	3.357
Mutaties 1e bestuursrapportage 2023	2.448	-2.045	403
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's 2023	76	-	76
Totaal	6.149	-2.313	3.836
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD			
Primitieve begroting	5.744	-49.087	-43.342
Mutaties 1e bestuursrapportage 2023	-907	-1.276	-2.183
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's 2023	-498	-	-498
Totaal	4.339	-50.362	-46.024
MUTATIES IN RESERVES			
Primitieve begroting	149	-	149
Mutaties 1e bestuursrapportage 2023	206	-1.173	-968
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's 2023	-	-	-
Totaal	355	-1.173	-819
TOTAAL GENERAAL	53.925	-53.946	-21